

NEU
KHON KAEN

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
NORTHEASTERN
UNIVERSITY

วปอ

วันที่ 21-22 มกราคม พ.ศ. 2566

เอกสารประกอบการฝึกอบรม
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
เพื่อเสริมสร้างทักษะและสมรรถนะสู่ความก้าวหน้า
ทางวิชาชีพครู : วิทยฐานะเชี่ยวชาญ

- คณะศึกษาศาสตร์
- โทร.043-222959-61 ต่อ 132

www.neu.ac.th

[@neu_info](https://www.tiktok.com/@neu_info)

[neuinfo](https://www.instagram.com/neuinfo)

คำนำ

เอกสารประกอบการฝึกอบรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะและสมรรถนะสู่ความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู วิทยฐานะเชี่ยวชาญ มีเป้าหมายเพื่อให้ข้าราชการครูสายผู้บริหาร สายศึกษานิเทศก์ และสายครูผู้สอน ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานตามเกณฑ์ ว PA ด้วยตนเองได้ภายหลังการฝึกอบรมในวันเสาร์-อาทิตย์ ที่ 21 – 22 มกราคม 2566

เนื้อหาสาระที่นำเสนอแบ่งเป็น 3 ตอน โดย ตอนที่ 1 เป็นข้อความรู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผลงานทางวิชาการ เพื่อเสริมสร้างทักษะและสมรรถนะสู่วิทยฐานะเชี่ยวชาญ ตอนที่ 2 กรอบการขอมี/ขอเลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้นตาม ว PA และ ตอนที่ 3 แนวทางการสร้างและพัฒนาารูปแบบเพื่อเป็นผลงานทางวิชาการประกอบการขอมี/ขอเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารประกอบการฝึกอบรมบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะและสมรรถนะสู่ความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู วิทยฐานะเชี่ยวชาญที่จัดทำขึ้นคงจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองตามสายงานที่ครองอยู่สู่ความก้าวหน้าวิทยฐานะเชี่ยวชาญได้เป็นอย่างดี

คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 1

ข้อความรู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผลงานทางวิชาการ เพื่อเสริมสร้างทักษะและสมรรถนะสู่วิทยฐานะเชี่ยวชาญ

1. ความหมายของ PA

PA มาจากศัพท์ภาษาอังกฤษ คือ Performance Appraisal ซึ่งหมายถึง การประเมินผลงาน ตามกรอบข้อตกลง ที่เน้นการประเมินผลงานจากหน่วยงานตามสายงาน แต่ละระดับวิทยฐานะ ที่ครองอยู่ แทนการประเมินจากเอกสาร ด้วยการให้ผู้เสนอขอต้องนำเสนอข้อมูลเป็นไฟล์ข้อมูลตาม ก.ค.ศ. กำหนดไว้ ป้อนเข้าสู่ระบบ DPA อย่างต่อเนื่อง การจัดทำ PA ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้จัดทำต้องนำเสนอข้อมูลของตนเองต่อผู้บังคับบัญชา ตามสายงาน โดยผู้อำนวยการสำนักงานพื้นที่การศึกษานำเสนอข้อมูลต่อเลขาธิการ สพฐ. ผู้อำนวยการสถานศึกษา นำเสนอข้อมูลต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาธิการ นำเสนอข้อมูลต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและครูผู้สอนนำเสนอข้อมูลต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ตนเองปฏิบัติการสอนอยู่ การจัดทำ PA ต้องนำเสนอต่อผู้บังคับบัญชาทุกปี และมีการประเมินทุกปีงบประมาณ ตามวงรอบที่กำหนดไว้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นข้อมูลประกอบการเลื่อนเงินเดือน การคงวิทยฐานะ (ม.55) และการเลื่อนวิทยฐานะ (ม.54)

2. ขอบข่ายการประเมิน ว PA

การประเมิน ว PA ยึดโยงกับมาตรฐานตำแหน่งตามสายงาน ภาระงานที่ ก.ค.ศ. กำหนดไว้ ดังนี้

2.1 สายงานผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.1 ภาระงานสอน ผู้อำนวยการสถานศึกษา สอน 5 ชั่วโมง/สัปดาห์
รองผู้อำนวยการสถานศึกษา สอน 10 ชั่วโมง/สัปดาห์

2.1.2 มาตรฐานตำแหน่งมี 5 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านการบริหารวิชาการและผู้นำทางวิชาการ (2) ด้านการบริหารจัดการ (3) ด้านการบริหารงานชุมชนและเครือข่าย และ (5) ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

2.2 สายงานครูผู้สอน

2.2.1 ภาระงานการสอน สอนตามตารางสอน 12 ชั่วโมง และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย 8 ชั่วโมง/สัปดาห์ รวมไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมง/สัปดาห์

2.2.2 มาตรฐานตำแหน่ง 3 ด้าน ประกอบด้วย

- (1) ด้านการจัดการเรียนรู้
- (2) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และ
- (3) ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

2.3 สายงานศึกษานิเทศก์

2.3.1 มาตรฐานตำแหน่ง 3 ด้าน ประกอบด้วย

- (1) ด้านการนิเทศการศึกษา
- (2) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา และ
- (3) ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

3. เป้าหมายการพัฒนา PA : ยกระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน 3 ด้าน

ทั้งสายผู้บริหารสถานศึกษา สายศึกษานิเทศก์ และ สายครูผู้สอนมีเป้าหมาย เพื่อยกระดับผลลัพธ์ การเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning out comes) 3 ด้าน ให้เด่นชัดและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ดังนี้

3.1 เป้าหมายที่ 1 ความสามารถ (Abilities) ของผู้เรียน ประกอบด้วย

- (1) ความสามารถทางปัญญา (Cognitive Abilities)
- (2) ความสามารถทางร่างกาย (Physical Abilities)

3.2 เป้าหมายที่ 2 ทักษะพื้นฐาน (Basic Skills) ที่เกิดกับผู้เรียน ประกอบด้วย

- (1) Content Skills : Active Learning
- (2) Process Skills

3.3 เป้าหมายที่ 3 ตัวชี้วัดความสำเร็จ (Cross – Functional Skills) ประกอบด้วย

- (1) ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (Social Skills)

(2) ตัดสินใจอย่างมีกระบวนการ (System Skills) และ

(3) การบูรณาการ (Complex – Problem Skills) เพื่อแก้ปัญหาที่ซับซ้อน

4. ผลงานทางวิชาการระดับคิดค้นปรับเปลี่ยนของวิทยฐานะเชี่ยวชาญ (ค.ศ.4)

งานวิจัยด้านรูปแบบตามสายงานผู้บริหารสถานศึกษา/ศึกษานิเทศก์/ครูผู้สอน แบบ R & D

4.1 ความหมายของรูปแบบ : รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่ได้รับการพัฒนาขึ้นจากชุดของปัจจัยองค์ประกอบหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กัน โดยความสัมพันธ์นั้นสามารถแสดงในรูปแบบแผนภาพหรือ แบบจำลองเพื่ออธิบายหรือแสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบสำคัญและความสัมพันธ์ของเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น

4.2 ประเภทของรูปแบบ : Keeves(1988) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบที่ใช้ในทางการศึกษาเป็น 4 ประเภท ได้แก่

4.2.1 รูปแบบเชิงอธิบาย (Semantic Model) เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็น สื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิหรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นแนวคิดโครงสร้างองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ

4.2.2 รูปแบบเชิงเหตุผล (Causal Model) พัฒนามาจากรูปแบบเชิงอธิบาย ปัจจุบันทางการศึกษาใช้ในการวิจัยทางการศึกษาค่อนข้างมาก

4.2.3 รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue Model) เป็นรูปแบบเชิงกายภาพส่วนใหญ่ใช้ในด้านวิทยาศาสตร์ เช่น รูปแบบโครงสร้างอะตอม เป็นต้น

4.2.4 รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematic Model) เป็นรูปแบบที่แสดงถึงความสัมพันธ์องค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์

4.3 แนวทางการได้มาซึ่งรูปแบบและกิจกรรมดำเนินการ

4.3.1 แนวทางการได้มาซึ่งรูปแบบ : ผ่านกระบวนการ ADDIE

1) A : Analyze : วิเคราะห์ข้อมูล

2) D : Design : ออกแบบ

3) D : Develop = พัฒนารูปแบบและเครื่องมือ

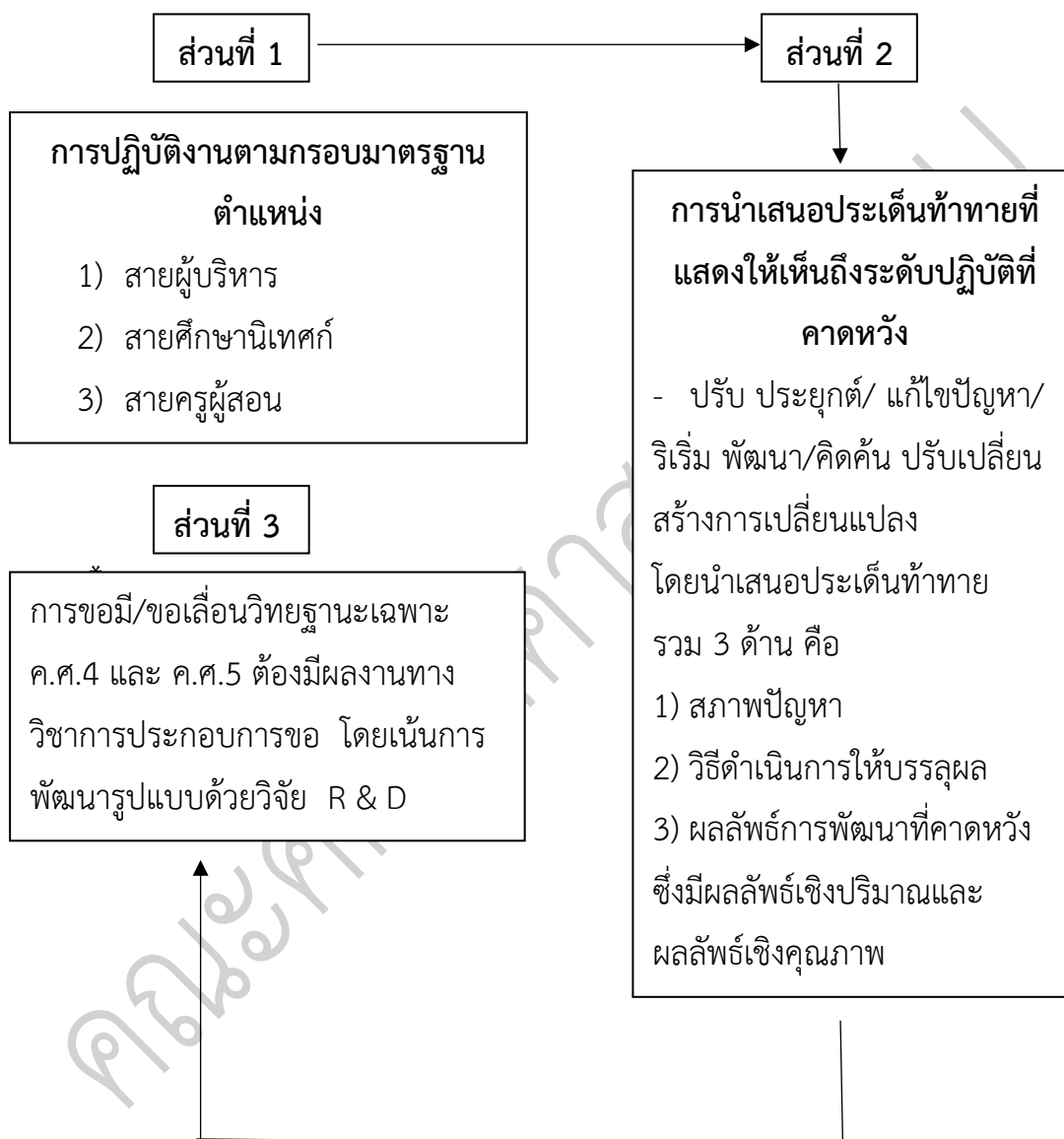
4) I : Implement = ปฏิบัติการใช้รูปแบบ

5) E : Evaluate = ประเมินผลรูปแบบ

ตอนที่ 2

กรอบการขอมี/ขอเลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้น ตาม ว PA

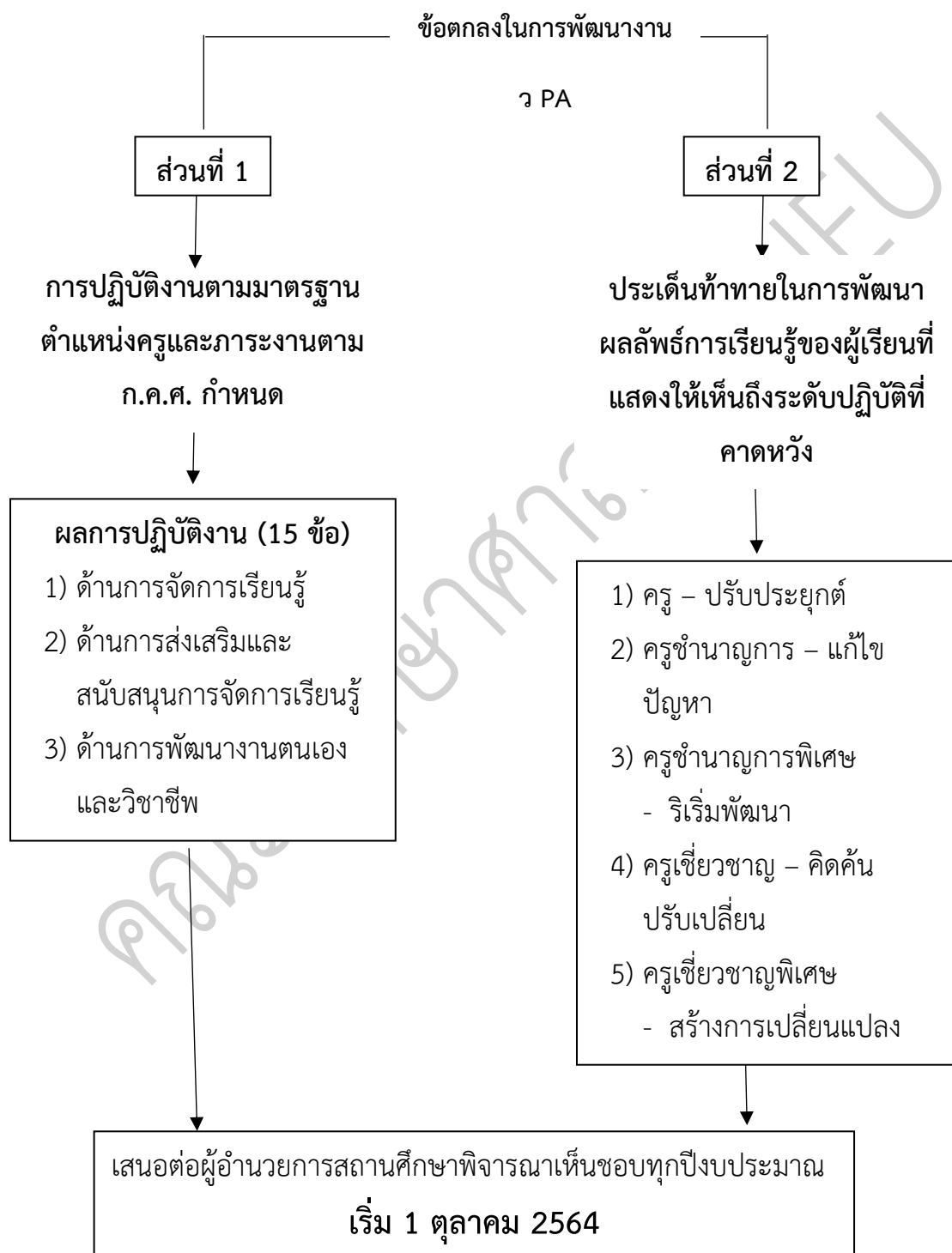
โดย ดร.ไชยวัฒน์ ชุ่มนาเสียว

3 ส่วน 3 ด้านสู่ความเชี่ยวชาญ ค.ศ. 4

ตามกรอบ ว PA

สายครูผู้สอน ว.9 /2564

ส่วนที่ 3 : การขอมิ / ขอเลื่อนวิทยฐานะ

รายการประเมิน	วิทยฐานะ			
	ค.ศ.2	ค.ศ.3	ค.ศ.4	ค.ศ.5
ด้านที่ 1 : ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ตามวิธีทัศน์ที่สอนจริงช่วงดำรงตำแหน่ง 2) ไฟล์วิธีทัศน์ 2 ไฟล์ (1) ไฟล์วิธีทัศน์การสอนแสดงให้เห็นถึงระดับมาตรฐานวิทยฐานะสอดคล้องกับแผนในข้อ 1 (2) ไฟล์วิธีทัศน์แสดงภาพปัญหาที่มาหรือแรงบันดาลใจในการจัดการเรียนรู้ตามข้อ 1 (อธิบายบทที่ 1)	✓	✓	✓	✓
ด้านที่ 2 : ด้านผลลัพธ์ การเรียนรู้ของนักเรียน - ผลการปฏิบัติงานของผู้เรียนภายหลังจัดการเรียนรู้ด้วยไฟล์วิธีทัศน์ที่เสนอในด้าน 1	✓	✓	✓	✓
ด้านที่ 3 ด้านผลงานทางวิชาการ 3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้	X	X		✓
3.2 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้	X	X	เลือกทำข้อ 3.1 หรือ 3.2	✓ ทำทั้ง 3.1+3.2

Performance ของครูผู้สอน มี 8 ข้อ

1. การสอนมีการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับความรู้ใหม่
2. เด็กมีการสร้างความรู้ขึ้นใหม่ด้วยตนเอง
3. มีการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ (Motivate Students to Learn)
4. เด็กมีการสืบเสาะ (Inquiry Method) ด้วยตนเอง
5. มีการจัดกิจกรรมฝึกปฏิบัติเพื่อเติมความรู้ให้เด็ก
6. เด็กได้รับการพัฒนาอย่างไรในการจัดการเรียนรู้
7. เด็กได้ฝึกการ กำกับตนเองในการเรียนรู้ (Self-Directed Learners)
8. เนื้อหามีความถูกต้องแม่นยำ

Focus on Teacher's Learning

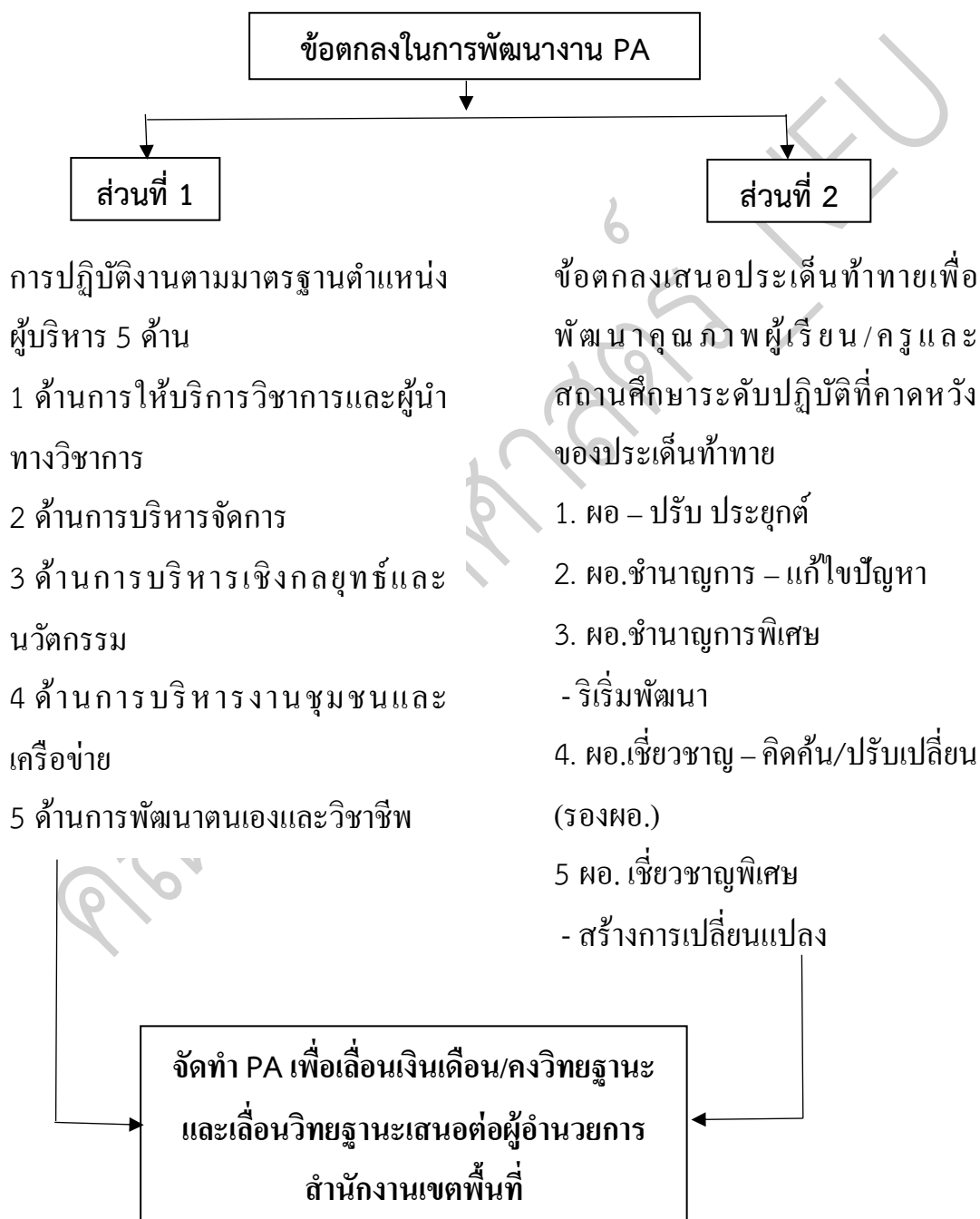
1. ค้นหาวิธีสอนที่สร้างพลังในการเรียนรู้ (Power Full Pedagogy)
2. ทดลองและคิดเชิงนวัตกรรมต่อเนื่อง
3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติ
4. สะท้อนบทเรียนร่วมกัน
5. สร้างชุมชนการเรียนรู้ขึ้นในชุมชน

3 ส่วน 3 ด้านสู่ความเชี่ยวชาญ ค.ศ.4

ตามกรอบ ว PA

สายผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา ว 10/2564

**หลักเกณฑ์และวิธีการขอมิ/ขอเลื่อน
วิทยฐานะเชี่ยวชาญ/เชี่ยวชาญพิเศษ**

ส่วนที่ 3 การขอมิ ขอเลื่อน วิทยฐานะ : สายผู้บริหารสถานศึกษา

รายการประเมิน	วิทยฐานะผู้บริหาร			
	ชนก.	ชนก.พ.	ชช.	ชช.พ
ด้านที่ 1 ด้านทักษะการวางแผนพัฒนา สถานศึกษากลยุทธ์หรือแผนปฏิบัติการ บริหาร 1) รายงานการดำเนินงานตามแผนส่งไฟล์ PDF 1 ไฟล์ 2) นำเสนอสภาพปัญหาหรือแรงบันดาลใจ จากการดำเนินการในข้อ 1 ที่ส่งผลต่อ คุณภาพผู้เรียน/ครูและสถานศึกษาส่งไฟล์วี ดิทัศน์ 1 ไฟล์(คลิป)	√	√	√	√
ด้านที่ 2 ด้านผลลัพธ์การพัฒนางานการ ในสถานศึกษา - ผลงานผลการปฏิบัติของครูหรือผลการ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในด้านที่ 1 ส่ง ไฟล์วีดิทัศน์ 1 ไฟล์	√	√	√	√
ด้านที่ 3 ด้านผลงานทางวิชาการ 3.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาสถานศึกษา 3.2 นวัตกรรมการบริหารสถานศึกษา	X	X	เลือกทำ ข้อ 3.1 หรือ 3.2	√ ทำทั้ง 3.1+3.2

เกณฑ์การตัดสิน
เพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ
สายผู้บริหาร/ครูผู้สอน/ศึกษานิเทศก์

ด้านที่	ชำนาญการ	ชำนาญการ พิเศษ	เชี่ยวชาญ	เชี่ยวชาญพิเศษ
1	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 65	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
2	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 65	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
3	-	-	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

Performance ของผู้บริหารสถานศึกษา

พิจารณาจากความเป็นผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21

1 ค้นหาเพื่อยกระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Outcome) ให้สูงขึ้นทุกมิติทั้งความสามารถ (Abilities) ทักษะพื้นฐาน (Basic Skills) และตัวชี้วัดความสำเร็จ (Cross-Functional Skills)

2. เน้นการพัฒนาคุณภาพของหลักสูตรและคุณภาพของผู้เรียน

3. เป็นผู้นำในการพัฒนาสมรรถนะหลักของครู คือ ทักษะการจัดการเรียนรู้

4. การเป็น Mentor Coaching

5. มุ่งเน้นกระบวนการทำงานร่วมกับครู

6. ใช้วิจัยใหม่ๆมาใช้เป็นหลักในการทำงาน

7. ระดมทรัพยากรสร้างพันธมิตรการทำงานเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นๆ

Focus on Teacher's Learning

1. ค้นหาวิธีสอนที่สร้างพลังในการเรียนรู้ (Power Full Pedagogy)
2. ทดสอบและคิดเชิงนวัตกรรมต่อเนื่อง
3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติ
4. สะท้อนบทเรียนร่วมกัน
5. สร้างชุมชนการเรียนรู้ขึ้นในโรงเรียน

คณะศึกษาศาสตร์ NEU

3 วิธีการ 3 ด้านสู่ความเชี่ยวชาญ ค.ศ. 4

ตามกรอบ ว PA สายศึกษานิเทศก์ ว 11/2564

ศึกษานิเทศก์ : เป็นวิชาชีพที่ ก.ค.ศ ถือเป็นตำแหน่งที่ช่วยยกระดับคุณภาพของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผลลัพธ์ของผู้เรียนได้ การเข้าสู่วิทยฐานะเชี่ยวชาญ หรือศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญตามกรอบ ว PA สรุปเป็นแนวทางปฏิบัติได้ 3 วิธีการ 3 ด้าน ดังนี้

วิธีการที่ 1 : จัดทำข้อตกลงตามกรอบมาตรฐานตำแหน่งที่เป็นภาระงานของ ศึกษานิเทศก์เต็มเวลา เสนอผู้บังคับบัญชาของตนเอง(ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่,ศึกษาธิการจังหวัด) เพื่อรับการประเมินใน 1 ปีงบประมาณ เพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติงานและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นตามกรอบมาตรฐานตำแหน่งของศึกษานิเทศก์ซึ่งมี 3 ด้านประกอบด้วย

- 1 ด้านการนิเทศการศึกษา
- 2 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา
- 3 ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

วิธีการที่ 2 : จัดทำข้อตกลงในการพัฒนางานที่เสนอเป็น **ประเด็นท้าทาย** เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษาของผู้รับการนิเทศ หรือการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา หรือหน่วยงานการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน โดยคำนึงถึงระดับ ปฏิบัติที่คาดหวังของวิทยฐานะและมีความสอดคล้องกับเป้าหมายและบริบทของสถานศึกษาหรือหน่วยงานการศึกษา/นโยบายของส่วนราชการและกระทรวงศึกษาธิการ

วิธีการที่ 3 : ดำเนินการขอให้วิทยฐานะเพิ่มสูงขึ้นเมื่อมีคุณสมบัติครบตามกรอบระยะเวลา 3 ปี (มีกรณีลดหย่อนเวลาให้) และ 4 ปี (ระยะเวลาปกติ) ซึ่งวิธีการที่ 3 ก.ค.ศ. กำหนดให้วิทยฐานะเชี่ยวชาญ หรือ ค.ศ 4 ขึ้นไปต้องจัดทำและดำเนินการโดยผู้ขอจะต้องดำเนินการจัดทำรวม 3 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 : จัดทำรายงานการดำเนินการตามแผนพัฒนาการนิเทศเพื่อ แสดงให้เห็นว่าท่านมีการดำเนินการตามแผนการนิเทศอย่างไรบ้าง มีการใช้กลยุทธ์ สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี ในการนิเทศอะไรบ้าง แผนการนิเทศช่วยพัฒนาสถานศึกษาผ่านโครงการอะไรบ้าง สภาพปัญหาที่พบด้านการนิเทศการศึกษาท่านใช้นวัตกรรมการนิเทศอะไรแก้ปัญหา โดยสะท้อนผลให้เห็นระดับปฏิบัติตาม

ระดับวิทยฐานะสู่การปฏิบัติที่คาดหวังให้สูงขึ้นโดยนำเสนอในรูปแบบของไฟล์ PDF คลิปวิดีโอตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ด้านที่ 2 : นำเสนอผลลัพธ์ในการพัฒนาการนิเทศการศึกษา โดยเสนอผลงานหรือผลการปฏิบัติของผู้รับการนิเทศที่สะท้อนถึงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ การจัดการศึกษาผลการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา หรือหน่วยงานการศึกษาก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มีการพัฒนามากขึ้นที่สำคัญส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน โดยมี ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่ชัดเจนอะไรบ้าง ด้วยการนำเสนอเป็นคลิป VDO

ด้านที่ 3 : ต้องนำเสนอผลงานทางวิชาการในระดับเชี่ยวชาญ (ค.ศ.4) และเชี่ยวชาญพิเศษ (ค.ศ.5) โดย

- วิทยฐานะเชี่ยวชาญ (ค.ศ.4) นำเสนอผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาการนิเทศการศึกษาหรือนวัตกรรมการนิเทศ ที่แสดงให้เห็นถึงระดับปฏิบัติที่คาดหวังของวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เพียง 1 รายการในรูปแบบของไฟล์ PDF

- วิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษ (ค.ศ.5) นำเสนอผลงานทางวิชาการจำนวน 2 รายการคืองานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการนิเทศการศึกษาและนวัตกรรมการนิเทศที่สะท้อนให้เห็นถึงระดับปฏิบัติที่คาดหวังของวิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษในรูปแบบของไฟล์ PDF โดยงานวิจัยนั้นต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ทางวารสารวิชาการฐาน CTI 1,2

รายการประเมิน	วิทยฐานะผู้บริหาร			
	ชนก.	ชนก.พ.	ชช.	ชช.พ
ด้านที่ 1 : รายงานการดำเนินการตามแผนพัฒนาการนิเทศ	√	√	√	√
ด้านที่ 2 : ผลลัพธ์ในการพัฒนาการนิเทศ	√	√	√	√
ด้านที่ 3 : ผลงานทางวิชาการ				
3.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการนิเทศ	X	X		√
3.2 นวัตกรรมการนิเทศ	X	X	เลือกทำข้อ 3.1 หรือ 3.2	√ ทำทั้ง 3.1+3.2

หมายเหตุ : เกณฑ์การตัดสินใช้เกณฑ์เดียวกันกับสายผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

Performance และการประเมิน ผลงานของศึกษานิเทศก์พิจารณาจาก ผลลัพธ์การนิเทศ 8 ข้อ โดยดูจากคลิปวิดีโอที่นำเสนอ

1. Performance ไปที่ Focus on Teacher's Learning 5 ข้อ คือ

- 1.1 ค้นหาวิธีสอนที่สร้างพลังในชั้นเรียน (Power Full Pedagogy)
- 1.2 ทดลองและคิดเชิงนวัตกรรมต่อเนื่อง
- 1.3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติ PLC
- 1.4 สะท้อนบทเรียนร่วมกับครู
- 1.5 สร้างชุมชนการเรียนรู้ขึ้นในชุมชน

2. การประเมินผลงานของศึกษานิเทศก์ 8 ข้อ

- 2.1 กระบวนการเรียนรู้/การประกันคุณภาพและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู
- 2.2 คุณภาพของหลักสูตรและนักเรียนที่เกิดจากการนิเทศของศึกษานิเทศก์
- 2.3 การพัฒนาสมรรถนะให้กับครูผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง
- 2.4 กระบวนการสอนงาน การชี้แนะครู
- 2.5 การจัดการเรียนรู้จากการนิเทศ
- 2.6 ความคิดสร้างสรรค์/นวัตกรรมด้านการนิเทศ
- 2.7 ระดมความรู้ความร่วมมือ/สร้างเครือข่าย
- 2.8 สร้างภาวะผู้นำร่วมกัน ของผู้เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 3

แนวทางการสร้างและพัฒนารูปแบบ
เพื่อใช้เป็นผลงานทางวิชาการประกอบการ
ขอมติ/ขอเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ (ค.ศ.4)

- สายผู้บริหารสถานศึกษา
- สายศึกษานิเทศก์
- สายครูผู้สอน

คณะศึกษาศาสตร์ - NEU

สาย ผู้บริหารสถานศึกษา

ภาวะผู้นำทางการนิเทศการศึกษา (Educational Supervisory Leadership)

.....

โดย ... อาจารย์ ดร.ไชยวัฒน์ ชุมนาสี

1. ความหมายการนิเทศการศึกษา (Educational Supervision)

การนิเทศการศึกษามีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลาย ดังนี้

Glickman and others (2009) เปรียบการนิเทศว่า เหมือนการเชื่อมบุคคลในโรงเรียนที่ทำโรงเรียนประสบผลสำเร็จ ดังนั้นการนิเทศจึงเป็นเครื่องมือช่วยให้ครูพัฒนาปรับปรุงการสอน อันจะนำไปสู่ความสามัคคีกลมเกลียวในโรงเรียน

Harris (1975) ให้ความหมายการนิเทศการศึกษาไว้ว่า สิ่งที่บุคลากรในโรงเรียนกระทำต่อบุคคลในโรงเรียนหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานของโรงเรียน มุ่งให้โรงเรียนเกิดประสิทธิผลในงานด้านการสอนเป็นสำคัญ (The Major Instruction)

Good (1973) ให้คำจำกัดความการนิเทศการศึกษาไว้ว่า การนิเทศการศึกษามีความหมายถึง ความพยายามทุกอย่างของเจ้าหน้าที่ผู้จัดการศึกษาในการแนะนำครู หรือบุคลากรอื่นที่ทำงานเกี่ยวกับการศึกษาให้รู้วิธีเกี่ยวกับการปรับปรุงการสอน ช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามทางวิชาชีพการศึกษา (Professional Growth) ช่วยปรับปรุงวิธีสอน (Methods of Teaching)

อติศ ไชยศิริพันธ์ (2562) การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพครู โดยการให้ความช่วยเหลือ แนะนำ หรือปรับปรุง แล้วเกิดสิ่งที่มีคุณค่า คือ การปรับปรุงและพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ครูมีความเจริญก้าวหน้าและครูสามารถพึ่งพาตนเองได้ในที่สุด

เสาวณี สิริสุขศิลป์ (2564) สรุปความหมายเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาได้ คือ กระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการศึกษาและการเรียนการสอน ช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามทางวิชาชีพการศึกษา (Professional

Growth) โดยการแนะนำช่วยเหลือจากผู้อื่นเทศ เป้าหมาย คือ มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และนักเรียนเกิดการเรียนรู้สูงสุด

2. ความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา

Oliva (2001) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากถ้าปราศจากการนิเทศแล้ว ครูผู้สอนบางคนอาจจะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงการสอนของตนเองได้ เพราะไม่มีศึกษานิเทศก์คอยชี้แนะ

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2538) ได้สรุปความจำเป็นของการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

1) การนิเทศยังมีความสำคัญและจำเป็นต่อระบบการศึกษาและกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Social Change) ผู้นิเทศ หรือศึกษานิเทศก์จึงอยู่ในฐานะผู้นำทางวิชาการ และต้องทำตัวเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาโดยความร่วมมือกับคณะครูและคณะบุคคล

2) ต้องฝึกอบรมครูประจำการ (In-service Training) อยู่ตลอดเวลา เนื่องจากสถาบันผลิตครูบางแห่งไม่สามารถผลิตครูที่มีประสิทธิภาพเพียงพอต่อกระบวนการเรียนการสอน จึงต้องอาศัยการนิเทศเข้าช่วย โดยการจัดฝึกอบรมครูประจำการเพื่อช่วยให้ครูมีคุณภาพและทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

3) มาตรฐานการศึกษา (Standardization) เพื่อรักษามาตรฐานการศึกษาของไทย จึงจำเป็นต้องมีบุคคลคอยช่วยเหลือดูแลระบบการเรียนการสอนในโรงเรียน

อติศ ไชยศิริพันธ์ (2562) กล่าวว่าในสภาวะที่มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การสื่อสารอย่างรวดเร็ว ถึงแม้ครูจะสามารถหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารจากสื่อเทคโนโลยีต่างๆ ได้ง่าย แต่การนิเทศติดตามก็ยังคงมีความจำเป็นและอาจจะยิ่งจำเป็นมากขึ้น เนื่องจากท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วนี้ ความคลาดเคลื่อนของข้อมูลก็เกิดขึ้นได้ง่ายเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะในกระบวนการบริหาร การจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดนโยบายและวิธีปฏิบัติที่ต้องมีความเข้าใจให้ถูกต้องตรงกัน การนิเทศการศึกษาจึงยังเป็นที่พึงหวังของผู้ออกนโยบายหรือหน่วยงานต้นสังกัด และผู้ปฏิบัติงานหรือบุคลากรในโรงเรียนที่ผู้นิเทศจะต้องลงไปติดตามผลการปฏิบัติงาน และให้คำชี้แนะที่ถูกต้อง

เสาวณี สิริสุขศิลป์ (2564) ได้สรุปความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศการศึกษาไว้ว่า การนิเทศการศึกษามีบทบาทคอยช่วยเหลือ สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงการศึกษา

ช่วยให้เกิดความเคลื่อนไหวในการศึกษา ช่วยรักษามาตรฐานของการศึกษา ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษา

3. ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา

Good (1973) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ว่า การนิเทศการศึกษาทำให้เกิดความเจริญงอกงามทางวิชาชีพ พัฒนาความสามารถของครูและช่วยเหลือครูปรับปรุงวิธีสอน

เยาวภา เดชาคุปต์ (2542) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ว่า เพื่อพัฒนาครูให้ครูก้าวหน้าทางอาชีพ ช่วยให้เด็กมีพัฒนาการดีขึ้น และโรงเรียนพัฒนาขึ้น

เสาวณี สิริสุขศิลป์ (2564) สรุปว่าการนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพของการศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา เพื่อประสานประโยชน์ให้แก่การศึกษา ส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าและความเติบโตของอาชีพครู

4. การพัฒนาวิชาชีพ (Professional Development) สู่การพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาวิชาชีพช่วยส่งเสริมทักษะและความสามารถทั้งของครูและศึกษานิเทศก์ การพัฒนาบุคลากรเป็นกิจกรรมสำคัญเพราะเป็นการเพิ่มโอกาสในการขยาย ปรับปรุง และพัฒนาทักษะทางการสอน การนิเทศติดตาม และหรือการบริหารอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการเสริมสร้างความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความเข้าใจ ทศนคติ อันจะทำให้บุคลากรมีการปฏิบัติงาน ที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น การพัฒนาบุคลากรจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอนต่อเนื่อง เพื่อผลจากการพัฒนาจะทำให้บุคลากรมีความสามารถและปฏิบัติงานขององค์กรที่มุ่งไปในระยะยาว โดยมี 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย

- 1) วิเคราะห์ความต้องการขององค์กร
- 2) ประเมินความสามารถของการบริหารในปัจจุบัน
- 3) สำรวจกำลังฝ่ายบริหารที่มีอยู่
- 4) จากโครงการพัฒนาสำหรับแต่ละคน
- 5) กำหนดโครงการพัฒนาและอบรม

6) ประเมินโครงการพัฒนา เทคนิคในการพัฒนาบุคลากร ซึ่งด้านเทคนิคการพัฒนาบุคลากร มีหลายวิธีการ ซึ่งแต่ละวิธีก็ใช้แตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย (1) การฝึกอบรมแบบสอนงาน (2) การหมุนเวียนงาน (3) การประชุมอภิปราย (4) การฝึกหัดและการสอนแนะ (5) การบรรยาย และการนำเสนอด้วยวิดีโอ (6) การแสดงบทบาทและการลอกเลียนพฤติกรรม (7) กรณีศึกษา (8) การฝึกด้วยตนเองและแบบฝึกสำเร็จรูป

แนวทางการค้นหาตัวตนของผู้เข้ารับการพัฒนาตนเองด้วยการใช้หน้าต่าง Johari Window ที่พัฒนาโดย Joseph Luft & Henry Ingram (1955)

1) ตนที่เปิดเผย (Public or Open Self)	2) ตนที่ซ่อนเร้น (Hidden or Private Self)
3) ตนที่บอด (The Blind Self)	4) ตนที่ไม่รู้ (The Undiscovered or Unknown Self)

- 1) **ตนที่เปิดเผย (Public or Open Self)** เป็นตัวตนของคนที่เปิดเผยตนเอง รู้ตัวตนของตนและคนอื่นก็รู้
- 2) **ตนที่ซ่อนเร้น (Hidden or Private Self)** เป็นพื้นที่ที่ตนเองรู้ แต่คนอื่นไม่รู้ (ลับลมคมใน) เป็นส่วนที่ตนเก็บไว้เป็นความลับ
- 3) **ตนที่บอด (The Blind Self)** เป็นตนที่คนอื่นรู้แต่เจ้าตัวไม่รู้จักตัวตนที่แท้จริงของตนเอง และไม่เห็นความผิดพลาดของตนเอง
- 4) **ตนที่ไม่รู้ (The Undiscovered or Unknown Self)** เป็นตนที่ตนเองก็ไม่รู้และคนอื่นก็ไม่รู้ในเรื่องนั้นๆ เช่นกัน

5. กระบวนการ เทคนิคการนิเทศและกิจกรรมนิเทศทางการศึกษา

ที่ใช้เป็นฐานการออกแบบรูปแบบการนิเทศทางการศึกษา

5.1 กระบวนการนิเทศ

กระบวนการนิเทศการศึกษา หมายถึง แบบแผนของการนิเทศการศึกษาที่จัดลำดับไว้อย่างต่อเนื่องเป็นระเบียบแบบแผน มีลำดับขั้นตอนในการดำเนินงานชัดเจน มีเหตุผลและสามารถดำเนินการได้ ในที่นี้ขอเสนอเพื่อเป็นแนวทางดำเนินการดังนี้

5.1.1 กระบวนการนิเทศของแฮริส (Ben M. Harris, 1985) ได้นำเสนอกระบวนการนิเทศไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ประเมินสภาพการทำงาน (Assessing) เป็นขั้นตอนศึกษาสภาพต่างๆ รวมทั้งข้อมูลที่เป็นเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
- 2) จัดลำดับความสำคัญของงาน (Prioritizing) เป็นกระบวนการกำหนดเป้าหมาย เป้าประสงค์และกิจกรรมต่างๆ ตามลำดับความสำคัญ
- 3) ออกแบบวิธีการทำงาน (Designing) เป็นกระบวนการวางแผนหรือกำหนดโครงการต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
- 4) จัดสรรทรัพยากร (Allocating Resources) เป็นกระบวนการกำหนดทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงาน
- 5) ประสานงาน (Coordinating) เป็นการประสานงานที่เกี่ยวข้องกับคน เวลา วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้การเปลี่ยนแปลงบรรลุผลสำเร็จ
- 6) นำการทำงาน (Directing) เป็นขั้นปฏิบัติเพื่อให้สามารถบรรลุผลแห่งการเปลี่ยนแปลงให้มากที่สุด

5.1.2 กระบวนการนิเทศแบบ PIDRE ของสังัด อุทรานันท์ (2530) ได้นำเสนอกระบวนการที่สอดคล้องกับสังคมไทยไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ขั้นวางแผนการนิเทศ (Planning – P) ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศเรื่องนั้นๆ รวมถึงวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศที่จะจัดขึ้น
- 2) ขั้นให้ความรู้ความเข้าใจในการทำงาน (Informing – I) เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะต้องดำเนินการว่าจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างไรบ้าง มีขั้นตอนดำเนินการอย่างไร และจะอย่างไรจึงจะทำให้ผลงานออกมาอย่างมีคุณภาพ
- 3) ขั้นลงมือปฏิบัติงาน (Doing – D) เป็นการปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ ผู้ให้การนิเทศและผู้สนับสนุนการนิเทศ

4) ขั้นสร้างเสริมกำลังใจ (Reinforcing – R) เป็นขั้นตอนของการเสริมกำลังใจของผู้บริหาร เพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจ

5) ขั้นประเมินผลการนิเทศ (Evaluating – E) เป็นขั้นที่ผู้นิเทศประเมินผลการดำเนินงานที่ได้ดำเนินการผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร เพื่อปรับปรุงแก้ไขหรือต่อยอดในการนิเทศ ประเด็น ที่เกี่ยวข้องต่อไป

5.2 เทคนิคการนิเทศ

เทคนิคการนิเทศเป็นการนำกิจกรรมต่างๆ ของการนิเทศไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมกับบุคคล สถานที่ เวลา หรือสถานการณ์นั้นๆ ในที่นี้ขอเสนอเทคนิควิธีการที่น่าสนใจดังนี้

5.2.1 การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ เป็นวิธีหนึ่งของระบบการนิเทศการสอนแบบหลากหลายวิธีของเกลทฮอร์น (Glathorn, 1990) เป็นการนิเทศครูตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงาน เพื่อปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตน หรืองานที่ตนเองรับผิดชอบร่วมกัน

5.2.2 การนิเทศแบบชี้แนะ (Coaching) เป็นเทคนิคที่ใช้ในการพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการแนะนำหรือเรียนรู้จากผู้ชำนาญการ (Coach) ในลักษณะที่ได้รับคำแนะนำหรือเรียนรู้ไปพร้อมๆ กับการปฏิบัติงาน

5.2.3 การนิเทศเชิงรุกแบบปัญญานิเทศเพื่อชี้แนะสะท้อนคิด (5-Step Proactive Supervising Technique) ไชยวัฒน์ ชุ่มนาเสียว และอริศ ไชยศิริพันธ์ สังเคราะห์ขึ้นเพื่อพัฒนา นักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีกิจกรรมดำเนินการ 5 ขั้น ได้แก่

- 1) ขั้นวางแผน (Planning) โดยจัดปฐมนิเทศ
- 2) ขั้นปฏิบัติการ (Implement) ออกนิเทศตามตาราง
- 3) ขั้นสังเกตการณ์สอน (Observing)
- 4) ขั้นชี้แนะสะท้อนคิด (Reflecting) นำเสนอข้อมูลที่พบมา สะท้อนคิด
- 5) ขั้นสรุปผลและเผยแพร่ (Disseminating)

จัดกิจกรรมประชุมปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อให้ศึกษานำผลการฝึกประสบการณ์ มานำเสนอตามแนวคิดของ PLC แล้วประเมินผลตัดสินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

5.3 กิจกรรมการนิเทศการศึกษา

กิจกรรมการนิเทศการศึกษาเป็นการกระทำหรือปฏิบัติของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษาเพื่อก่อให้เกิดความรู้ความสามารถแก่ผู้ปฏิบัติซึ่งรับการนิเทศในขณะนั้น เป็นกิจกรรมส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครู

5.3.1 กิจกรรมสำหรับผู้นิเทศมีหลากหลายกิจกรรม ในที่นี้ขอแนะนำการสังเกตภายในห้องเรียน (Classroom Observation) การสังเกตภายในห้องเรียนเป็นกิจกรรมที่ทำในสถานการณ์จริง เพื่อวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร การสังเกตภายในห้องเรียนจะทำให้ทราบจุดดีจุดด้อยของบุคลากร สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการประเมินผลการปฏิบัติงานหรือนำมาใช้ในการพัฒนาบุคลากร ในการสังเกต ผู้สังเกตต้องมีทักษะ มีเครื่องมือที่มีคุณภาพ และบันทึกข้อมูลอย่างถูกต้องตามข้อเท็จจริงที่พบ

5.3.2 กิจกรรมที่ทำงานร่วมกัน

1) ประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) คือ การประชุมเพื่อปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาและลงมือปฏิบัติจริงจากประเด็นจากการประชุม

2) การสังเกตการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมการนิเทศที่มีประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน การสังเกตการสอนจะช่วยให้เรื่องการจัดสภาพห้องเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หลังจากการสังเกตการสอนแล้วควรมีการอภิปราย พูดคุย และแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เพื่อหาทางปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

5.3.3 กิจกรรมสำหรับผู้รับการนิเทศ

1) การเยี่ยมเยียน (Inter-visiting) เป็นกิจกรรมที่ผู้นิเทศออกไปเยี่ยมและสังเกตการทำงานของผู้รับการนิเทศ โดยทั่วไปเป็นกิจกรรมรายบุคคล ควรมีคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่องนั้นๆ จะช่วยให้การเยี่ยมเยียนประสบผลสำเร็จ

2) การจัดนิทรรศการ (Exhibition) การจัดนิทรรศการของผู้รับการนิเทศจะช่วยให้การนำเสนอผลงานการจัดการเรียนรู้ เกิดข้อมูลสะท้อนคิดในแง่มุมต่างๆ แก่ผู้นิเทศและผู้เกี่ยวข้อง

6. นวัตกรรมการนิเทศ (Supervisory Innovation)

นวัตกรรมการนิเทศ หมายถึง การคิดค้นหรือนำสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ทางการนิเทศมาใช้ ในการแนะนำช่วยเหลือผู้รับการนิเทศ ให้สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น

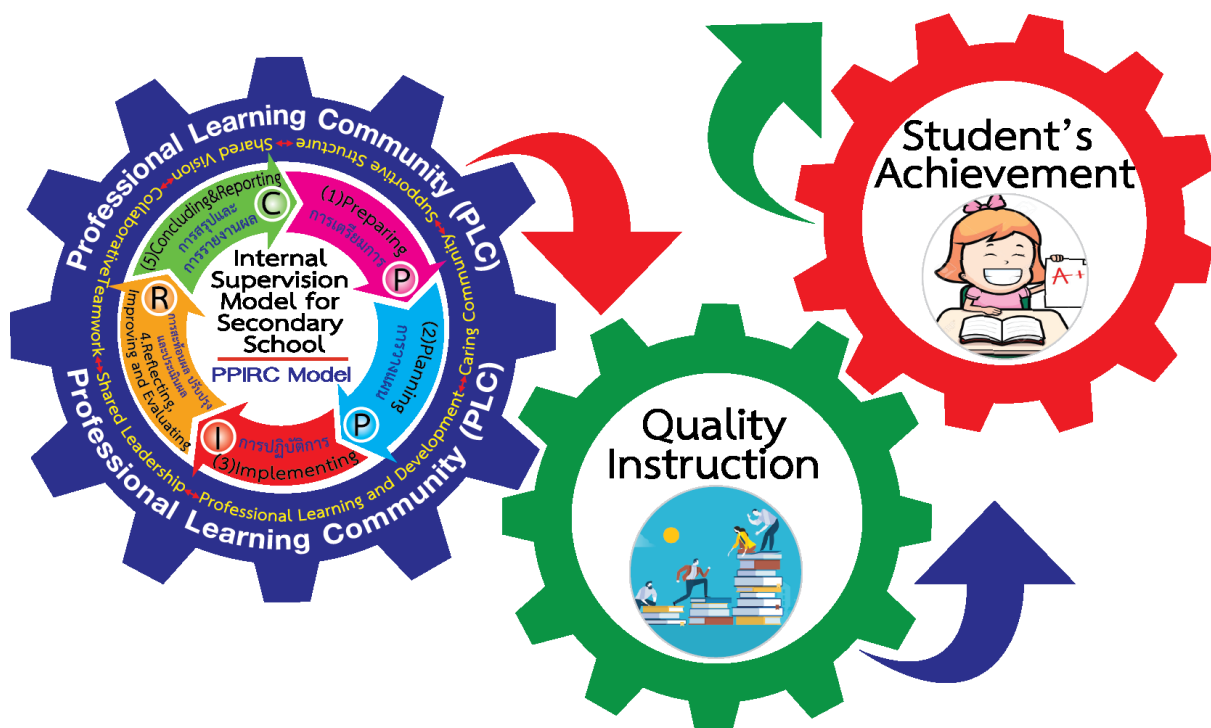
6.1 รูปแบบการนิเทศ หมายถึง แบบแผน ขั้นตอน วิธีการ และสิ่งที่แสดงถึงโครงสร้าง ความสัมพันธ์ของปัจจัย ตัวแปร หรือองค์ประกอบของสิ่งที่ศึกษาด้วยวิธีการของเหตุผล เพื่อให้เกิด ความกระจ่าง โดยมีกระบวนการทดสอบอย่างเป็นระบบ มีความแม่นยำ (Validity) และความ น่าเชื่อถือ (Reliability) และสามารถพยากรณ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรได้

6.2 ตัวอย่างงานวิจัยด้านรูปแบบการนิเทศทางการศึกษา

- การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน ด้วยเทคนิคการนิเทศแบบชี้แนะและสะท้อน คิดของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565)
- การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเอกชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2565)
- การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับ โรงเรียนมัธยมศึกษา (อริศ ไชยศิริพันธ์. 2562)
- การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาขนาดเล็กในเขตพัฒนาพิเศษชายแดน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (นิพนธ์ เสนารณ. 2562)

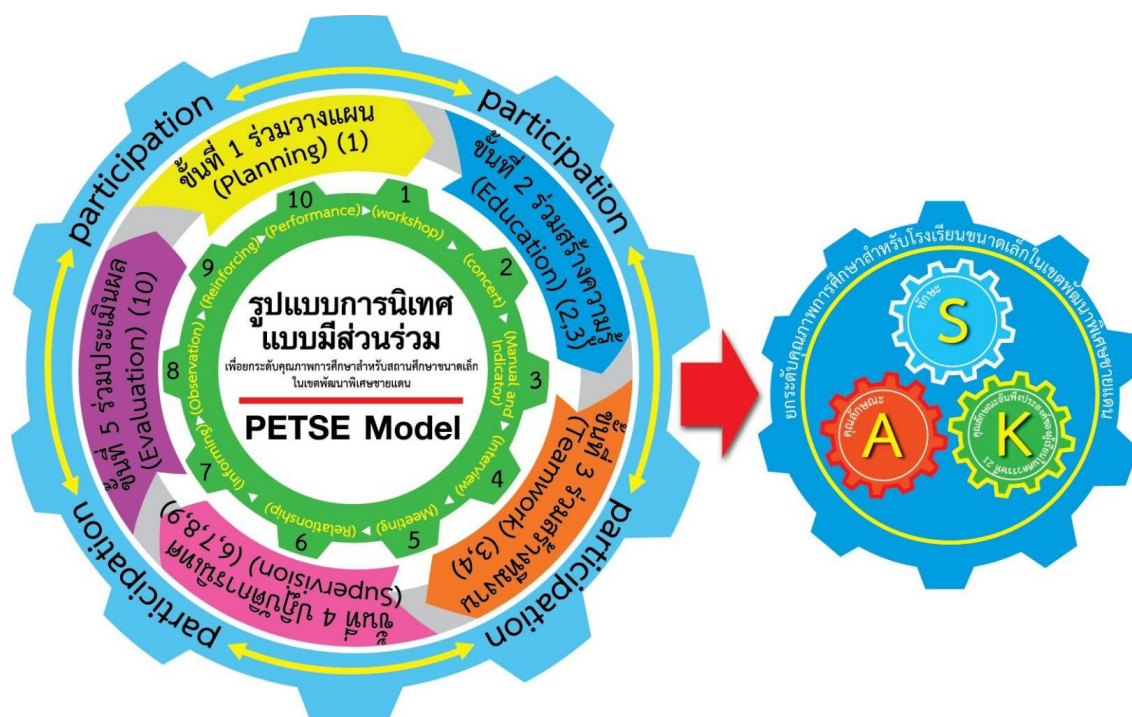
การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา

Developing Professional Learning Community - Based
Internal Supervision Model for Secondary School

อติศ ไชยศิริรินทร์. 2562, การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
ของสถานศึกษาขนาดเล็กในเขตพัฒนาพิเศษชายแดน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นิพนธ์ เสนารณ. 2562, การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพ
การศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กในเขตพัฒนาพิเศษชายแดน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สายศึกษานิเทศก์

แนวทางการสร้างและพัฒนารูปแบบ เพื่อใช้เป็นผลงานทางวิชาการขอมี /ขอเลื่อนวิทยฐานะเชี่ยวชาญ สายศึกษานิเทศก์

.....

กิจกรรมฝึกปฏิบัติเพื่อสร้างรูปแบบด้านการนิเทศการศึกษา

1. กิจกรรมศึกษารูปแบบด้านการนิเทศการศึกษาเป็นรายกรณี
โดย ดร.ไชยวัฒน์ ชุมนาสีและ ดร.อิศ ไชยศิริพันธ์
2. กิจกรรมลงมือฝึกปฏิบัติสู่การจัดทำโครงร่างการวิจัยรูปแบบด้านการนิเทศ
ทางการศึกษาโดย ดร.แสงสุรีย์ ดวงคำน้อย ดร.ไชยวัฒน์ ชุมนาสีและ
ดร.อิศ ไชยศิริพันธ์
3. รายละเอียดการจัดทำโครงร่างการวิจัย (Research Proposal)
 - 1) ชื่อรูปแบบ
 - 2) วัตถุประสงค์การวิจัย
 - 3) คำถามการวิจัย
 - 4) ขอบเขตการวิจัย
 - 5) นิยามศัพท์เฉพาะ
 - 6) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
 - 7) กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 1

บทนำ

1.ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

(นำเสนอแบบสามเหลี่ยมหัวกลับ...จากกว้างไปหาแคบ)

ย่อหน้าที่ 1

ย่อหน้าที่ 2

ย่อหน้าที่ 3

ย่อหน้าที่ 4

ย่อหน้าที่ 5

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อ

2) เพื่อ

3) เพื่อ

4) เพื่อ

3. คำถามการวิจัย

1)

2)

3)

4)

4. ขอบเขตการวิจัย R&D

ระยะที่ 1

ระยะที่ 2

ระยะที่ 3

5. นิยามศัพท์เฉพาะ (นำเสนอความหมายของตัวแปรต้นไปหาตัวแปรตาม)

- 1)
- 2)
- 3)

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ประโยชน์ต่อการนิเทศการศึกษา
- 2) ประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน
- 3) ประโยชน์ต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน
- 4) ประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษา

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง.....

.....

ผู้วิจัยขอนำเสนอวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

6.....

7.....

1.

.....

สรุปได้ว่า.....

.....

2.

.....

สรุปได้ว่า.....

.....

3. ฯลฯ

กล่าวโดยสรุป

(นำไปอ้างอิงในบทนำ วรรณคดีเป็นนวัตกรรม ที่เป็นตัวแปรต้น)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง : จัดหมวดหมู่ของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

1.1 งานวิจัยด้าน.....มีดังนี้

.....

.....

1.2 งานวิจัยด้าน.....มีดังนี้

.....

.....

2. งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 งานวิจัยด้าน.....มีดังนี้

.....

.....

2.2 งานวิจัยด้าน.....มีดังนี้

.....

.....

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ

สรุปได้ว่า.....

.....

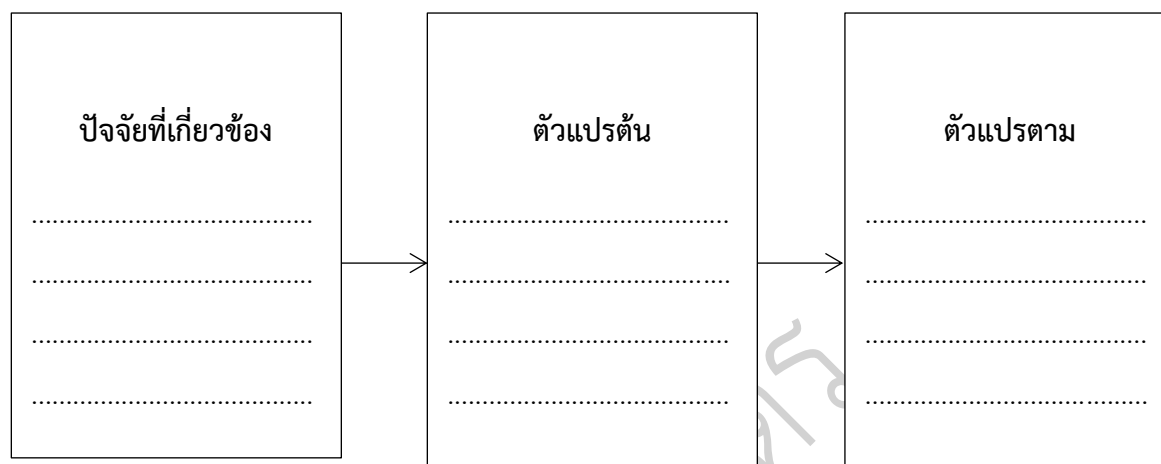
.....

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง.....

.....ขอเสนอกรอบแนวคิด

การวิจัย ดังภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง.....

.....

มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

ระยะที่ 1

เครื่องมือที่ใช้ดำเนินการ ประกอบด้วย

1.....

2.....

3.....

การสร้างเครื่องมือ ดำเนินการดังนี้

1.....

2.....

3.....

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดำเนินการดังนี้

.....

.....

ระยะที่ 2.....

เครื่องมือที่ใช้ดำเนินการ ประกอบด้วย

1.....

2.....

3.....

การสร้างเครื่องมือ ดำเนินการดังนี้

1.....

2.....

3.....

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดำเนินการดังนี้

.....

.....

ระยะที่ 3.....

เครื่องมือที่ใช้ดำเนินการ ประกอบด้วย

1.....

2.....

3.....

การสร้างเครื่องมือ ดำเนินการดังนี้

1.....

2.....

3.....

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดำเนินการดังนี้

.....

.....

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

.....

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล.....
2. สถิติขั้นสูงในการวิเคราะห์ข้อมูล.....

บรรณานุกรม

คณะศึกษาศาสตร์ NEU

สาย ครูผู้สอน

นวัตกรรมและการพัฒนานวัตกรรม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมทรง ลิทิต

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นวัตกรรม (Innovation) หมายถึง แนวความคิด การปฏิบัติ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยมีใช้มาก่อน หรือเป็นการพัฒนาดัดแปลงจากของเดิมที่มีอยู่แล้วให้ทันสมัยและใช้ได้ผลดียิ่งขึ้น เมื่อนำนวัตกรรมนั้นมาใช้จะช่วยให้การทำงานนั้นได้ผลดี มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงกว่าเดิม ทั้งยังช่วยประหยัดเวลาและแรงงานด้วย

นวัตกรรมทางการศึกษา (Educational innovation) หมายถึง สิ่งประดิษฐ์ หรือวิธีการใหม่ ๆ หรือสิ่งเดิมที่ปรับปรุงขึ้นมาใหม่ โดยมีการทดลองหรือพัฒนาจนเป็นที่ยอมรับและน่าเชื่อถือ ส่งผลให้การศึกษาและการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

นวัตกรรมการเรียนการสอน (Instructional Innovation) หมายถึง สิ่งที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นวัตกรรมที่นำมาใช้อาจมีผู้คิดขึ้นก่อนแล้วหรือคิดขึ้นใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ นวัตกรรมการเรียนการสอนส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นแนวคิดหรือวิธีการ เช่นรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรืออาจมีลักษณะเป็นสื่อการเรียนการสอน เช่น บทเรียน คอมพิวเตอร์ และชุดการสอน เป็นต้น

ประเภทของนวัตกรรมทางการศึกษา

การแบ่งประเภทของนวัตกรรมทางการศึกษา มีหลากหลายแนวคิด และมีทั้งส่วนที่เหมือนกันและต่างกัน สรุปตามที่มีการเสนอไว้ ได้ดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2559; สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. 2544)

1. การแบ่งประเภทของนวัตกรรมตามขอบข่ายของการจัดการศึกษา แบ่งออกได้ 5 ประเภท คือ

1.1 นวัตกรรมทางด้านหลักสูตร เป็นการใช่วิธีใหม่ ๆ ในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นและตอบสนองความต้องการของบุคคลให้มากขึ้น เช่น หลักสูตรบูรณาการ หลักสูตรรายบุคคล หลักสูตรกิจกรรมและประสบการณ์ หลักสูตรสถานศึกษาหลักสูตรท้องถิ่น

1.2 นวัตกรรมรูปแบบหรือวิธีการการเรียนการสอน เป็นการใช่วิธีการเชิงระบบในการปรับปรุงและคิดค้นพัฒนารูปแบบ หรือวิธีการเรียนการสอนแบบใหม่ ๆ ที่สามารถพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนให้มีคุณภาพขึ้น เช่น การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้ การใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

1.3 นวัตกรรมสื่อการเรียนการสอน เป็นนวัตกรรมที่อาศัยความก้าวหน้าของเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์เครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการผลิตสื่อการเรียนการสอนใหม่ ๆ ทั้งการเรียนด้วยตนเอง การเรียนเป็นกลุ่ม และการเรียนแบบมวลชน ตลอดจนสื่อที่ใช้เพื่อสนับสนุนการฝึกอบรมผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมัลติมีเดีย (multimedia) ชุดการสอน (instructional module) วิดีทัศน์แบบมีปฏิสัมพันธ์ (interactive video) การเรียนการสอนโดยใช้สื่อประสมกับผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย สไลด์ประกอบเสียง ภาพยนตร์ เพลง เกม การ์ตูน เป็นต้น

1.4 นวัตกรรมการวัดและประเมินผล เป็นนวัตกรรมที่ใช้เป็นเครื่องมือเพื่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและทำได้อย่างรวดเร็ว รวมไปถึงการวิจัยทางการศึกษา การวิจัยสถาบัน

1.5 นวัตกรรมการบริหารจัดการศึกษา เป็นการใช้นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศมาช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารการศึกษาให้มีความรวดเร็วทันเหตุการณ์ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก เช่น ระบบการจัดการฐานข้อมูลของหน่วยงานสถานศึกษา เกี่ยวกับฐานข้อมูลนักเรียน นักศึกษา ฐานข้อมูลครูอาจารย์ และบุคลากรในสถานศึกษา ฐานข้อมูลด้านการเงิน บัญชีพัสดุ และ ครุภัณฑ์

2. การแบ่งประเภทของนวัตกรรมตามผู้ใช้ประโยชน์โดยตรง แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู เป็นรูปแบบหรือเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้แบบต่าง ๆ และสื่ออุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ที่ครูนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เช่น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (cooperative learning) การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (project-based learning) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (problem-based learning) เป็นต้น

2.2 นวัตกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นสื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับเน้นให้ผู้เรียนใช้เพื่อการเรียนรู้ของตนเอง เช่น ชุดการเรียนรู้ บทเรียนสำเร็จรูป บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ชุดฝึกปฏิบัติ ใบงาน แบบฝึก หนังสือเสริมประสบการณ์ ชุดเพลง ชุดเกม

3. การแบ่งประเภทของนวัตกรรมตามลักษณะของนวัตกรรม แบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ

3.1 ผลิตภัณฑ์สิ่งประดิษฐ์ทางการศึกษาหรือสื่อการเรียนการสอน (product/invention) เช่น บทเรียนสำเร็จรูป บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ชุดการสอนหนังสือเสริมประสบการณ์ ชุดสื่อประสมวีดิทัศน์ สไลด์ประกอบเสียง เกม นิทานการ์ตูนเพลง ใบงาน แบบฝึก ชุดฝึก

3.2 เทคนิควิธีการสอน รูปแบบหรือวิธีการจัดการเรียนรู้ (instructional/model) เช่น การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ การจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการ การจัดการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน การจัดการเรียนรู้โดยใช้เว็บช่วยสอน (web-based instruction) การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เทคนิคการปรับพฤติกรรม เทคนิคการจัดกิจกรรมพัฒนา รูปแบบการฝึกทักษะการทำงานกลุ่ม รูปแบบการสอนหรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่นักวิจัยพัฒนาขึ้น

กระบวนการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้

แนวทางหรือกระบวนการในการพัฒนานวัตกรรม มีข้อมูลการนำเสนอของนักวิชาการไว้หลากหลาย ซึ่งมีทั้งขั้นตอนที่เหมือนกันและแตกต่างกันออกไป ในที่นี้จะนำเสนอเป็นแนวทางในบางคน ดังนี้

ทิตินา แคมมณี (2563) ได้ให้หลักการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาไว้พอสรุปได้ดังนี้

1 การระบุปัญหา (Problem) ความคิดในการพัฒนานวัตกรรมนั้น ส่วนใหญ่จะเริ่มจากการมองเห็นปัญหา และต้องการแก้ไขปัญหานั้นให้ประสบความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ

2 การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Objective) เมื่อกำหนดปัญหาแล้วก็กำหนดจุดมุ่งหมาย เพื่อจัดทำหรือพัฒนานวัตกรรมให้มีคุณสมบัติ หรือลักษณะตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

3 การศึกษาข้อจำกัดต่างๆ (Constraints) ผู้พัฒนานวัตกรรมทางด้านการเรียนการสอนต้องศึกษาข้อมูลของปัญหาและข้อจำกัดที่จะใช้นวัตกรรมนั้น เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้ได้จริง

4 การประดิษฐ์คิดค้นนวัตกรรม (Innovation) ผู้จัดทำหรือพัฒนานวัตกรรมจะต้องมีความรู้ ประสบการณ์ ความริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งอาจนำของเก่ามาปรับปรุง ดัดแปลง เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและทำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น หรืออาจคิดค้นขึ้นมาใหม่ทั้งหมด นวัตกรรมทางการศึกษามีรูปแบบแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหาหรือวัตถุประสงค์ของนวัตกรรมนั้น เช่นอาจมีลักษณะเป็นแนวคิด หลักการ แนวทาง ระบบ รูปแบบ วิธีการ กระบวนการ เทคนิค หรือสิ่งประดิษฐ์ และเทคโนโลยี เป็นต้น

5 การทดลองใช้ (Experimentation) เมื่อคิดค้นหรือประดิษฐ์นวัตกรรมทางการศึกษาแล้ว ต้องทดลองนวัตกรรม ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อเป็นการประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขผลการทดลองจะทำให้ได้ข้อมูลนำมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนานวัตกรรมต่อไป ถ้าหากมีการทดลองใช้นวัตกรรมหลายครั้งก็ย่อมมีความมั่นใจในประสิทธิภาพของนวัตกรรมนั้น

6 การเผยแพร่ (Dissemination) เมื่อมั่นใจนวัตกรรมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพแล้วก็สามารถนำไปเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จัก

จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย (2564 อ้างถึงใน Santrock, 2018; พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2559) ได้สรุปขั้นตอนการพัฒนานวัตกรรมไว้ ดังนี้

1. การระบุปัญหา (Problem) การพัฒนานวัตกรรม ส่วนใหญ่จะเริ่มต้นจากการมองเห็นปัญหาและมีความต้องการ จะแก้ไขปัญหาก็ให้เกิดสภาพการณ์และผลที่ดีขึ้น การวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้ อาจเริ่มต้นจากการ วิเคราะห์สภาพที่คาดหวังให้เกิดขึ้น แต่ในสภาพจริงผู้เรียนไม่ได้เป็นไปตามสภาพที่คาดหวัง

2. การศึกษาและเลือกนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหา ผู้ที่ต้องการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ควรศึกษานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ให้หลากหลายจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้าง

ความรู้ความเข้าใจ และสามารถเลือกนวัตกรรมการที่จะนำมาใช้แก้ปัญหาให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนมากที่สุด

3. การกำหนดจุดมุ่งหมายและสร้างนวัตกรรม เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนานวัตกรรมว่า นวัตกรรมที่จะพัฒนานั้นควรมีคุณลักษณะอย่างไร จากนั้นจึงดำเนินการการสร้างนวัตกรรมตามทีออกแบบไว้ให้ครบถ้วน ตามองค์ประกอบของนวัตกรรมที่กำหนดไว้

4. การตรวจสอบคุณภาพของนวัตกรรมโดย เป็นการตรวจสอบคุณภาพของนวัตกรรมที่สำคัญ คือ การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาว่านวัตกรรมนั้นมีความถูกต้องเหมาะสมหรือสอดคล้องปัญหาการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ รวมทั้งวัยของผู้เรียนหรือไม่ วิธีการตรวจสอบทำได้โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้มีประสบการณ์สูงในเรื่องนั้นอย่างน้อย 3 คน หรือ 5 คน เพื่อตรวจสอบว่านวัตกรรมนั้นมีคุณภาพและ เหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้หรือไม่ ผู้เชี่ยวชาญจะประเมิน คุณภาพตามเกณฑ์การประเมินในด้านความสอดคล้องกับ สภาพปัญหาการเรียนรู้ วัตถุประสงค์การวิจัย ความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ความชัดเจน ความสมบูรณ์ ครบถ้วนในเนื้อหาสาระ ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง และความเป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน ในกรณีที่ผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ หรือผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าควรมีการปรับปรุงแก้ไข ควรปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้วัตกรมมีคุณภาพดีขึ้น

5. การตรวจสอบประสิทธิภาพของนวัตกรรม โดยการทดลองใช้เป็นการตรวจสอบคุณภาพของนวัตกรรม ซึ่งมีด้วยกันหลายวิธี ขึ้นอยู่กับประเภทหรือลักษณะของนวัตกรรม

6. การรายงานผลการพัฒนานวัตกรรม อาจใช้รูปแบบเดียวกันกับรูปแบบการรายงานผลการวิจัยแบบเป็นทางการซึ่งประกอบด้วย บทนำ ทบทวนวรรณกรรม วิธีดำเนินการพัฒนา ผลการพัฒนา สรุปและอภิปรายผล

7. การเผยแพร่ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ สามารถทำได้หลายรูปแบบ ทั้งการตีพิมพ์เผยแพร่เป็นบทความวิชาการ บทความวิจัย การนำเสนอในการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ และการเผยแพร่บนสื่อสังคมออนไลน์

หากสรุปกระบวนการในการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา เป็นขั้นตอนใหญ่ๆ สามารถดำเนินการเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนานวัตกรรม เป็นการวิเคราะห์สภาพ บริบท ปัญหา ความต้องการ และการศึกษาเอกสารเชิงทฤษฎี/หลักการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่จำเป็นในการพัฒนานวัตกรรม เพื่อให้นวัตกรรมที่จะพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้อง เหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ได้จริงมากที่สุด ซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นอาจมีหลากหลาย เช่น การวิเคราะห์สภาพปัญหา บริบทของสถานศึกษา ห้องเรียน ผู้เรียน พื้นฐานด้านปรัชญา พื้นฐานด้านจิตวิทยา ด้านสังคม/วัฒนธรรม ด้านครูผู้สอน/ผู้ปกครอง ด้านเทคโนโลยี นักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญ และ วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละบริบทว่าข้อมูลใดบ้างที่มีความจำเป็น และเป็นการศึกษาสำรวจข้อมูลด้วยกระบวนการวิจัย

ระยะที่ 2 การยกร่าง /สร้างนวัตกรรม เป็นการสังเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการศึกษาข้อมูลในระยะที่ 1 มาสังเคราะห์สร้างเป็นร่างนวัตกรรมตามองค์ประกอบของนวัตกรรมที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นการดำเนินการในระยะนี้ประกอบด้วย

1. การกำหนดองค์ประกอบของนวัตกรรมที่จะพัฒนา
2. การสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อเชื่อมโยงและกำหนดรายละเอียดองค์ประกอบนวัตกรรม
3. การสร้างร่างนวัตกรรม
4. การตรวจสอบคุณภาพของนวัตกรรม

ระยะที่ 3 การใช้นวัตกรรม เป็นการนำนวัตกรรมที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพด้วยกระบวนการที่เป็นที่ยอมรับแล้วไปใช้กับกลุ่มที่เป็นเป้าหมายที่เราต้องการพัฒนา ซึ่งกระบวนการนี้ผู้สร้างนวัตกรรมต้องมีการวางแผนการใช้ให้รอบคอบ และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งควรมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. เตรียมเอกสารประกอบการใช้นวัตกรรม
2. เตรียมเครื่องมือประเมินผลการใช้นวัตกรรมตามวัตถุประสงค์
3. กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้นวัตกรรม
4. ชี้แจงทำความเข้าใจรายละเอียดกับกลุ่มตัวอย่าง
5. ดำเนินการสอนตามขั้นตอนของนวัตกรรมที่ออกแบบไว้
6. ประเมินผลการใช้นวัตกรรม

ระยะที่ 4 การประเมินและปรับปรุงนวัตกรรม เป็นการประเมินผลนวัตกรรมที่ผ่านการนำไปใช้แล้ว เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างรอบด้าน จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้นวัตกรรมทั้งหมด ให้ได้ข้อมูลอย่างครบถ้วน ซึ่งจะช่วยให้เห็นจุดเด่น จุดด้อยหรือจุดที่ควรปรับปรุงพัฒนาของนวัตกรรม แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาปรับปรุงนวัตกรรมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เป็นที่ยอมรับ และเผยแพร่นวัตกรรมต่อไป

รูปแบบการเรียนการสอน (Instructional Model)

รูปแบบการเรียนการสอน เป็นแบบแผน หรือลักษณะของการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบ ตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่าง ๆ โดยประกอบด้วยกระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญ ในการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีสอน และเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่สามารถช่วยให้การเรียนการสอนนั้น เป็นไปตามทฤษฎี หลักการสอน หรือแนวคิดที่ยึดถือ

ลักษณะของรูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการสอน ควรมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. มีแนวคิดหรือหลักการพื้นฐาน รูปแบบการเรียนการสอนจะต้องมีแนวคิดหรือหลักการพื้นฐานซึ่งอาจมาจากแนวคิดทางการศึกษา เช่น ให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง มีกระบวนการเรียนรู้แบบสืบสอบ ทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ เช่น มีพัฒนาการทางด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคมควบคู่กันไป ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ หรือแนวคิดเกี่ยวกับศาสตร์ต่างๆ เป็นต้น

2. มีองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่ผู้ออกแบบหรือผู้พัฒนารูปแบบการสอนจะต้องตระหนักถึงในการกำหนดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบให้เป็นไปอย่างเป็นเหตุเป็นผล และสอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบ การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการสอนจะขึ้นอยู่กับความรู้ ประสบการณ์และความละเอียดรอบคอบของผู้พัฒนาที่จะต้องคิด วิเคราะห์ จนสามารถมองเห็นความสำคัญและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบได้อย่างแจ่มชัด จนสามารถกำหนดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ได้อย่างสมเหตุ สมผลและมีประสิทธิภาพ

3. มีการพัฒนาหรือออกแบบอย่างเป็นระบบ รูปแบบการสอนเป็นผลของการพัฒนาหรือออกแบบจัดองค์ประกอบอย่างมีขั้นตอนและเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่การศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล และองค์ประกอบการสอนที่เกี่ยวข้อง กำหนดองค์ประกอบที่สำคัญและจำเป็น จัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน นำแผนการจัดองค์ประกอบไปทดลองใช้สอนในห้องเรียนจริง เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในการปฏิบัติและยืนยันผลที่เกิดขึ้นว่า สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่ต้องการได้จริง

4. มีผลต่อการพัฒนาของผู้เรียนในด้านต่างๆ รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นจะส่งผลต่อการพัฒนาการในด้านต่างๆของผู้เรียน

ประเภทของรูปแบบการเรียนการสอน

มีการจัดประเภทของรูปแบบการเรียนการสอนไว้หลายแนวคิด ขอยกตัวอย่างของ ทิศนา ขัมมณี (2562) ไว้ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย (Cognitive domain) ตัวอย่าง เช่น รูปแบบการเรียนการสอนมโนทัศน์ (Concept Attainment Model) รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของกานเย (Gagne's Instructional Model) เป็นต้น

2. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย (Psycho-Motor Domain) เช่น รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Instructional Model Based on Simpson's Processes for psycho-Motor Skill Development) รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ (Harrow's Instructional Model for psychomotor Domain) รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส (Davies' Instructional Model for Psychomotor Domain) เป็นต้น

3. รูปแบบการสอนทักษะกระบวนการ (Process Skill) เช่น รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการสืบสอบและแสวงหาความรู้เป็นกลุ่ม (Group Investigation Instructional Model) รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดอุปนัย (Inductive Thinking Instructional Model) เป็นต้น

4. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการ (Integration) เช่น รูปแบบการเรียนการสอนทางตรง (Direct Instruction Model) รูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Instructional Models of Cooperative Learning) เป็นต้น

องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน มีการกำหนดไว้แตกต่างกันออกไป ดังนั้น การพัฒนารูปแบบผู้พัฒนาสามารถยึดตามองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนที่นักวิชาการกำหนดไว้ หรือสามารถสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนจากที่นักวิชาการหลายคนกำหนดไว้ได้ สามารถสรุปองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญๆ ของรูปแบบการเรียนการสอนได้ ดังนี้

1. หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน เป็นส่วนที่กล่าวถึงความเชื่อและแนวคิด ทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบการสอน หลักการของรูปแบบการสอนจะเป็นตัวชี้วัดในการกำหนด จุดประสงค์เนื้อหา กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงานในรูปแบบการสอน

2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน เป็นส่วนที่ระบุถึงความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

3. เนื้อหา เป็นส่วนที่ระบุถึงเนื้อหาและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน

4. ขั้นตอนหรือกระบวนการจัดการเรียนการสอน เป็นส่วนที่ระบุถึงขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน และขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆ เมื่อนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้

5. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ เป็นสื่อ แหล่งเรียนรู้ หรือสิ่งสนับสนุนอื่นๆ ที่จำเป็นที่จะทำ ให้การใช้รูปแบบการเรียนการสอนนี้ประสบความสำเร็จ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

6. การวัดและประเมินผล เป็นส่วนที่ประเมินถึงประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน

ขั้นตอนการสร้างหรือพัฒนารูปแบบ

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน มีกระบวนการสร้างพื้นฐาน ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบ เป็นการศึกษาสภาพปัญหาและ/หรือ องค์ประกอบของรูปแบบ ด้วยการศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสอบถาม สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญหรือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับรูปแบบนั้นๆ หรือศึกษาดูงานใน หน่วยงานที่มีผลงานเด่นในด้านนั้นๆ

2. การยกร่างหรือสร้างรูปแบบการเรียนการสอน เป็นการนำข้อมูลจากขั้นสำรวจ ข้อมูลพื้นฐานมาสังเคราะห์เพื่อสร้างร่างของรูปแบบการเรียนการสอน ตามองค์ประกอบของรูปแบบ มีการตรวจสอบคุณภาพร่างรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ และปรับปรุงรูปแบบตามคำแนะนำของ ผู้เชี่ยวชาญ

3. การใช้รูปแบบการเรียนการสอน เป็นการนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้น และผ่านการ ตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพเป็นที่ยอมรับแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เราต้องการพัฒนา เพื่อศึกษา ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นว่าสามารถพัฒนากลุ่มตัวอย่างได้ตามวัตถุประสงค์ของ รูปแบบที่กำหนดไว้หรือไม่

4. การประเมินผลรูปแบบการเรียนการสอนและปรับปรุง เป็นการประเมินผลทั้ง ระบบโดยภาพรวมของรูปแบบ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของรูปแบบ หากมีข้อบกพร่องจะ ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข และเผยแพร่รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์ในวงกว้างต่อไป

การวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R & D)

การวิจัยและพัฒนา หมายถึง ลักษณะการวิจัยแบบหนึ่งที่มีสานกระบวนการวิจัยกับ กระบวนการพัฒนาเข้าด้วยกัน มีเป้าหมายในการพัฒนาผลผลิต เทคโนโลยี สิ่งประดิษฐ์ สื่อ อุปกรณ์ เทคนิควิธีหรือรูปแบบการทำงาน ระบบบริหารจัดการ หรือ นวัตกรรม เป็นการนำองค์ความรู้ใหม่มา ใช้สำหรับการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิธีการหรือผลผลิต ที่สร้างขึ้นใหม่ และทดลองใช้จนได้ผลเป็นที่น่า พอใจ มีกลยุทธ์ในการตรวจสอบยืนยันความถูกต้องและน่าเชื่อถือของวิธีการหรือผลผลิตใหม่ที่มี ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพอันเป็นประโยชน์ต่อบุคคล หน่วยงาน องค์กร สถาบัน หรือสังคม

กระบวนการวิจัยและพัฒนา มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. มีการออกแบบ (Design) อย่างเป็นระบบสำหรับการพัฒนานวัตกรรม (Innovation) หรือประดิษฐ์กรรม (Invention)

2. มีความตรง (Validity) ความถูกต้องความน่าเชื่อถือของผลการวิจัยและ
ความเป็นประโยชน์ของผลการวิจัย

3. มีการทดลอง (Experiment) การทดลองซ้ำและการปรับปรุงจนมั่นใจในผล
ของนวัตกรรมหรือประดิษฐ์กรรม

4. ความเป็นผู้นำ (Leadership) ของผู้วิจัยในการพัฒนากระบวนการหรือ
ผลผลิตใหม่

5. มีความใหม่ (Originality) ของนวัตกรรมหรือประดิษฐ์กรรมที่พัฒนาหรือ
สร้างขึ้นมา

6. มีกระบวนการทัศน์ (Paradigm) หรือแนวคิดผลงานกระบวนการวิจัยกับ
กระบวนการพัฒนา

7. มีการผสมผสานวิธีวิจัย (Mixed Methods) ระหว่างการวิจัยพื้นฐาน (Basic
Research) กับการวิจัยประยุกต์ (Applied Research)

8. มีประสิทธิผล (Effectiveness) และประสิทธิภาพ (Efficiency) ของ
นวัตกรรม หรือ
ประดิษฐ์กรรม

9. มีการตอบสนองต่อความต้องการจำเป็น (Needs) อันเป็นประโยชน์ต่อ
บุคคล หน่วยงาน องค์กร สถาบัน หรือสังคมโดยรวม

10. มีการใช้หลักการหรือทฤษฎี (Theory) ที่น่าเชื่อถือเพื่อขับเคลื่อนงานวิจัย
จนบรรลุเป้าหมายองค์ประกอบของกระบวนการวิจัยและพัฒนา

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและพัฒนา (R&D)

การวิจัยและพัฒนาเป็นการวิจัยที่ผสมผสานกระบวนการวิจัย และกระบวนการพัฒนา
เข้าด้วยกัน มีขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม และสำรวจปัญหา ความต้องการที่
จำเป็น (R1)

2) ออกแบบ/สร้าง/เลือกวิธีการ รูปแบบหรือนวัตกรรม ต้นฉบับนวัตกรรม (D1)

- 3) ทดลองใช้เพื่อตรวจสอบคุณภาพ/ประสิทธิภาพในกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก (R2)
- 4) ปรับปรุงจากต้นฉบับโดยใช้ผลจากการทดลองใช้มาปรับปรุงให้สมบูรณ์ (D2)
- 5) ทดลองใช้ในกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ขึ้นหรือกลุ่มที่เป็นเป้าหมายที่ต้องการพัฒนา

(R3)

- 6) ดำเนินการจนได้ต้นแบบนวัตกรรมที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

การสังเคราะห์นวัตกรรมการเรียนการสอน

การสังเคราะห์นวัตกรรมการเรียนการสอน เป็นการดำเนินการในขั้นตอนของการยกร่าง หรือ สร้างรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงวิธีการหรือที่มาของรายละเอียดแต่ละ องค์ประกอบของนวัตกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับ และเกิดความมั่นใจได้ ว่า นวัตกรรมที่สร้างขึ้นนั้นเป็นไปได้จริง

การสังเคราะห์สามารถดำเนินการในส่วนต่างๆ ดังนี้

การสังเคราะห์องค์ประกอบของสิ่งที่ต้องการพัฒนาที่ต้องการพัฒนา (สังเคราะห์ตัวแปรตาม)

เป็นการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสังเคราะห์เพื่อสรุปเป็นองค์ประกอบของตัวแปร ตามที่เราต้องการพัฒนา ดังตัวอย่าง

ตารางที่ 2 การสังเคราะห์ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ผู้วิจัย	Heilman (1967)	Spache and Spache (1969)	Dallman (1978)	Robinson (1984)	Rubin (1990)	Gunning (1992)	Paul (1995)	Roe, Stoodt and Burns (1998)	บันลือ พฤษะวัน (2543)	เอมอร เนียมน้อย (2551)	จิตตรา พิกุลทอง (2559)
1. เลือกใช้คำที่เหมาะสม	✓	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-
2. บอกประเภทงานเขียนได้	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-
3. สรุปความจากสิ่งที่อ่านได้	-	-	✓	✓	-	✓	✓	✓	-	-	-
4. ประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล	-	✓	✓	✓	-	-	✓	✓	-	-	-
5. แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6. บอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียนได้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7. บอกนัยเชิงหรืออารมณ์ของผู้เขียนได้	✓	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-
8. วิเคราะห์ความสำคัญและความสัมพันธ์ ของสิ่งต่าง ๆ จากสิ่งที่อ่านได้	✓	-	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓
9. บอกสาระสำคัญหรือแนวคิดจากสิ่งที่ อ่านได้	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓
10. บอกลักษณะการเขียนได้	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	-	-	-	-
11. คาดคะเนเหตุการณ์หรือผลที่เกิดขึ้น จากสิ่งที่อ่านได้	-	✓	-	✓	-	-	-	-	-	-	✓
12. ประเมินคุณค่าจากสิ่งที่อ่านได้	✓	✓	-	✓	-	✓	-	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 2 สรุปว่าพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณตามแนวคิดของนักการศึกษา มีพฤติกรรมบางอย่างที่เหมือนกันและบางอย่างก็แตกต่างกัน นักการศึกษาบางท่านจำแนกพฤติกรรมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณค่อนข้างละเอียด แต่เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า แต่ละแนวคิดจะมีลักษณะร่วมที่คล้ายกัน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดของนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ทั้งหมด 5 ด้านคือ 1) การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นคือความสามารถในการบอกว่าสิ่งใดคือความจริงหรือเรื่องจริงจากสิ่งที่อ่านและสิ่งใดคือความคิดเห็นของผู้เขียนที่ได้นำเสนอไว้ในเรื่องนั้น ๆ 2) การบอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียนคือความสามารถในการค้นหาวัตถุประสงค์ในการเขียนที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและบอกได้ว่าเรื่องที่อ่านนั้น ผู้เขียนด้วยความรู้สึกรหรืออารมณ์อย่างไร 3) การบอกสาระสำคัญคือ ความสามารถในการค้นหาสาระสำคัญของเนื้อความให้ได้ครบถ้วนสมบูรณ์ 4) การวิเคราะห์ความสำคัญและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากบทอ่าน คือความสามารถในการหาความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญต่าง ๆ ในเรื่องนั้นโดยระบุความสัมพันธ์ระหว่างความคิด ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล หรือความแตกต่างระหว่างข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องได้ และ 5) การประเมินคุณค่าจากบทอ่านคือความสามารถในการตัดสินคุณค่าด้านต่าง ๆ ที่อ่านหลังจากการวิเคราะห์ และวิจารณ์มาแล้วว่างานเขียนชิ้นนั้นดีหรือไม่ดีมีประโยชน์หรือไม่มีประโยชน์ น่าเชื่อถือหรือไม่ หรือมีคุณค่าด้านใดบ้าง

แหล่งข้อมูล : สกฤตการ สังข์ทอง. (2562). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้าง

ความสามารถ

ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์หลักสูตร

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร

การสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี หลักการ สู่ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบ

กระบวนการสังเคราะห์ ดำเนินการโดยการเชื่อมโยงแนวคิด ทฤษฎี หรือหลักการที่ใช้เป็นฐานมาสู่ขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอน หรือขั้นตอนของนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้น
ตัวอย่างการสังเคราะห์

ตาราง 3 การสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม จากแนวคิดพื้นฐาน

ขั้นตอน	แนวคิดพื้นฐาน				
	แนวคิด การพัฒนา นวัตกรรม ANTA, 2001)	แนวคิด การเรียนรู้ แบบ ร่วมมือ (Barkley Cross and Major, 2014)	แนวคิด การเรียนรู้ แบบ โครงงาน น (Bender, 2012)	แนวคิด การเรียนรู้ จาก ประสบการณ์ การ (Kolb, 2015)	แนวคิด เทคโนโลยี ในการ ศึกษา (Edwards, 2012)
ขั้นระบุ ความ ต้องการ	✓	✓	✓	✓	✓
ขั้นระดม สมอง	✓	✓	✓	✓	✓
ขั้นสร้าง ชิ้นงาน	✓	✓	✓	✓	✓
ขั้นปฏิบัติ การสอน	✓	✓	✓	✓	✓
ขั้นประเมิน	✓	✓	✓	✓	✓

จากตาราง 3 จะได้ว่าขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของนักศึกษาวิชาชีพครู มี 5 ขั้นตอน คือ ขั้นระบุความต้องการขั้นระดมสมอง ขั้นสร้างชิ้นงาน ขั้นปฏิบัติการสอน ขั้นประเมินนวัตกรรม ซึ่งสามารถลำดับเป็นขั้นตอนได้ ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้
ส่งเสริมทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของนักศึกษาวิชาชีพครู

จากภาพประกอบ 1 จะได้ว่า ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของนักศึกษาวิชาชีพครู ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน สำหรับจัดการเรียนรู้กับนักศึกษาวิชาชีพครูตามลำดับขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 การระบุความต้องการ (Need Identification) ขั้นที่ 2 การระดมสมอง (Brainstorming) ขั้นที่ 3 การสร้างชิ้นงาน (Creating) ขั้นที่ 4 การปฏิบัติการสอน (Teaching) และขั้นที่ 5 การประเมินนวัตกรรม (Assessment)

แหล่งข้อมูล: ชาญณรงค์ วิเศษสัตย์ และประสาธ เนืองเฉลิม. (2562). การสังเคราะห์การคิดเชิงนวัตกรรมของนักศึกษาวิชาชีพครู. วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 16(1) ประจำเดือน มกราคม-มิถุนายน 2562: 451-464

การสังเคราะห์เพื่อสร้างร่างนวัตกรรม หรือรูปแบบการเรียนการสอน

เป็นการสังเคราะห์เชื่อมโยงแนวคิด ทฤษฎี หรือหลักการที่ใช้เพื่อกำหนดองค์ประกอบของ นวัตกรรมที่พัฒนาขึ้น ซึ่งสามารถใช้ตารางสังเคราะห์องค์ประกอบแต่ละส่วน ดังนี้

แนวคิด ทฤษฎี หลักการ	แนวความเชื่อ	องค์ประกอบนวัตกรรม	ผลการสังเคราะห์

เอกสารอ้างอิง

จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย. (2564). การพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้: บทเรียนออนไลน์. วารสารวิจัยและ
พัฒนาหลักสูตร. 11(2) กรกฎาคม – ธันวาคม 2564: 1-7

ชาญณรงค์ วิเศษสัตย์ และประสาธน์ เนื่องเฉลิม. (2562). การสังเคราะห์การคิดเชิงนวัตกรรมของ
นักศึกษาวิชาชีพครู. วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 16(1) ประจำเดือน
มกราคม-มิถุนายน 2562: 451-464

ทิตินา แคมมณี. (2563). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไพศาล วงศ์กระโห้. (2557). การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาสิ่งประดิษฐ์สร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ตามแนว
ทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสต์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 . วิทยานิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎี
บัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2559). เทคนิคการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

สกุลการ สังข์ทอง. (2562). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถ
ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์หลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร

Mills, G. E. & Gay, L. R. (2016). Educational Research: Competencies for Analysis and
Applications (7thed.). Boston: Pearson.

Santrock, J. W. (2018). Educational Psychology (6thed.). New York: McGraw-Hill.

การเขียนรายงานโครงร่างวิจัย

ดร.ดุจเดือน ไชยพิชิต

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การเขียนรายงานโครงร่างการวิจัยและพัฒนา

1. ชื่องานวิจัย

หัวข้องานวิจัย อย่างน้อยควรมี 3 ส่วน

1. จุดประสงค์ในการพัฒนา (พัฒนาอะไร-ผลที่ต้องการ-ตัวแปรตาม)
2. กลยุทธ์หรือวิธีการพัฒนา (ใช้อะไรในการพัฒนา-ตัวแปรต้น)
3. กลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา (พัฒนาใคร-กลุ่มตัวอย่าง)

*** สิ่งที่ระบุ คือ ตัวแปรที่เราจะทำการศึกษา

ตัวอย่าง การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิเคราะห์ โดยใช้
ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันร่วมกับแนวคิดแบบสืบสอบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2. ความเป็นมาและความสำคัญ

เขียนเป็นความเรียง แต่อาจมีบางส่วนที่เขียนเป็นข้อ ๆ เริ่มตั้งแต่ภาพกว้าง ๆ แสดงความสำคัญและ/หรือความจำเป็น ต่อด้วยสภาพปัญหาที่พบ มีรายละเอียดของปัญหา ระบุแนวทางที่คาดว่าจะสามารถใช้แก้ปัญหา ความจำเป็นในการแก้ปัญหา ระบุแนวทาง/วิธีการ/นวัตกรรม/กลยุทธ์ที่สามารถนำมาใช้แก้ปัญหา ระบุวิธีการที่เหมาะสมที่คาดว่าจะสามารถนำมาใช้ในบริบทของตนเอง และปิดท้ายด้วยระบุความสำคัญและความจำเป็นที่จะนำมาใช้ในการวิจัยว่าจะนำมาใช้อย่างไร เพื่ออะไร กับใคร

3. คำถามวิจัย

- เป็นสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการอธิบายหรือให้คำตอบหลังจากการทำวิจัย
- เพื่อให้เห็นถึงองค์ความรู้ของผู้วิจัยที่ได้หลังจากการทำวิจัย
- ตอบคำถามวิจัยใน “การอภิปรายผล”

- ตัวอย่าง 1. ปัญหา และความต้องการด้านการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิเคราะห์ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันร่วมกับแนวคิดแบบสืบสอบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประกอบด้วยอะไรบ้าง
2. รูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิเคราะห์ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันร่วมกับแนวคิดแบบสืบสอบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีองค์ประกอบอะไรบ้าง
3. ผลการใช้รูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิเคราะห์ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันร่วมกับแนวคิดแบบสืบสอบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 เป็นอย่างไร

4. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เป็นเป้าหมายของการวิจัยต้องเขียนให้กะทัดรัด ชัดเจน จัดลำดับตามผลการวิจัยที่จะเสนอในบทที่ 4 มีหลักการ คือ

- 1) การเขียนวัตถุประสงค์ต้องสอดคล้องกับหัวข้อวิจัย และเป้าหมายในการพัฒนา
- 2) ระบุผลที่เป็นรูปธรรมสามารถปฏิบัติและตรวจวัดผลของการทำวิจัยได้
- 3) เขียนวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนและถูกต้อง และมีไม่มากเกินไป (1-3 ข้อ)
- 4) ตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยใน “ผลการวิเคราะห์ข้อมูล”
- 5) ขึ้นต้นด้วยคำว่า เพื่อ.... เช่น
 - เพื่อสร้าง...
 - เพื่อพัฒนา...
 - เพื่อศึกษา...
 - เพื่อศึกษาผล...
 - เพื่อเปรียบเทียบ...

ตัวอย่าง 1. เพื่อศึกษาปัญหา และความต้องการด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้ยุทธศาสตร์

เมตาคอกนิชันร่วมกับแนวคิดแบบสืบสอบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2. เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิเคราะห์ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันร่วมกับแนวคิดแบบสืบสอบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิเคราะห์ โดย ใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอนิชั่นร่วมกับแนวคิดแบบสืบสอบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2

5. สมมุติฐานของการวิจัย (Hypotheses) (ถ้ามี)

คือ ข้อความที่กำหนดให้เป็นผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการทำวิจัย โดยระบุอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม ซึ่งอาจเป็นเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพหรือระบุทั้งสองแบบ โดยผลเชิงปริมาณจะต้องมีการตรวจสอบซึ่งเรียกว่า “การทดสอบสมมุติฐาน” ซึ่งนำเอาวิธีการทางสถิติเข้ามาใช้ สมมุติฐานต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย (มักจะเรียงไว้เป็นข้อหลังๆ จุดมุ่งหมาย)

6. ขอบเขตของการวิจัย ประกอบด้วย

6.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยและพัฒนาต้องกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ให้ชัดเจนในแต่ละระยะของการวิจัยว่าประชากร กลุ่มตัวอย่าง หรือกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ใคร ที่ไหน จำนวนเท่าใด และระบุวิธีการได้มา เช่น

1) ประชากร ต้องระบุให้ชัดเจนว่าเป็นใคร อยู่ที่ไหน (ถ้าเป็นสถานการศึกษาต้องระบุ อำเภอ จังหวัด หรือสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาให้ชัดเจน) จำนวนเท่าใด

2) กลุ่มตัวอย่าง พิจารณาลือประชากรแล้วระบุเพียงเลือก (Sampling) หรือสุ่ม (Random) โดยวิธีใด ระบุจำนวน (ไม่ต้องระบุวิธีกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างว่าใช้ตาราง หรือใช้เกณฑ์ และไม่ต้องแสดงรายละเอียดการได้มาของกลุ่มตัวอย่าง)

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง มี 2 วิธี คือ แบบเลือก และ แบบสุ่ม

1. การเลือก (Sampling) เป็นการหากกลุ่มตัวอย่างที่ประชากรทุกหน่วยมีโอกาสถูกเลือกไม่เท่ากัน ได้แก่ แบบบังเอิญ แบบเจาะจง และแบบโควตา

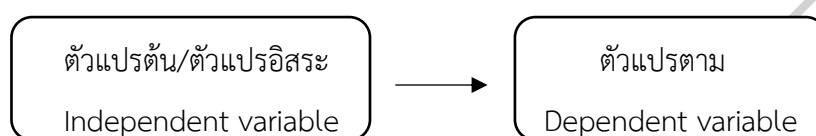
2. การสุ่ม (Random) เป็นการหากกลุ่มตัวอย่างที่ประชากรทุกหน่วยมีโอกาสถูกเลือกเท่ากัน โดยอาศัยทฤษฎีความน่าจะเป็น ได้แก่ การสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลาก หรือใช้ตารางเลขสุ่ม การสุ่มแบบระบบ สุ่มแบบแบ่งชั้น สุ่มแบบกลุ่ม และการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

6.2 ตัวแปร

ตัวแปรต้น หรือตัวแปรอิสระ หมายถึง กลยุทธ์หรือวิธีการหรือเครื่องมือที่ครู

นำมาใช้กับนักเรียนโดยมุ่งหวังให้สามารถพัฒนานักเรียนได้ตามเป้าหมายที่กำหนด หรือมักจะถูกเรียกว่าตัวจัดกระทำ (Treatment) เพื่อให้เกิดผลคือตัวแปรตาม ซึ่งคือผลที่เกิดจากตัวแปรต้นหรือการใช้ตัวแปรต้นเป็นตัวจัดกระทำ นอกจากนี้ยังอาจมีการระบุตัวแปรแทรกซ้อนหรือตัวแปรเกิน ซึ่งหมายถึง ตัวแปรที่ไม่ได้อยู่ในขอบเขตของการศึกษาแต่ส่งผลต่อตัวแปรตาม และทำให้ผลการวิจัยมีความคลาดเคลื่อน ดังนั้นในงานวิจัยบางเรื่องจะต้องมีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนเหล่านี้ด้วย

การระบุตัวแปร นอกจากจะอธิบายลักษณะของตัวแปรให้ชัดเจนแล้วยังอาจต้องอธิบายรายละเอียด ปกี่ยวข้องต่าง ๆ ของตัวแปรด้วย (ถ้ามี)

6.3 เรื่องที่ศึกษา หัวข้อนี้ในงานวิจัยบางเรื่องอาจไม่มี แต่ในงานวิจัยชั้นเรียนก็ควรระบุไว้ เช่น ระบุหัวข้อเรื่องหรือขอบเขตเนื้อหา (สาระการเรียนรู้) ของเรื่องนำมาศึกษา

6.4 ระยะเวลาในการวิจัย

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

- การเขียนคำนิยามศัพท์เฉพาะ ก็คือ การนิยามตัวแปร (บางแห่งใช้คำว่า-คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย) เป็นการอธิบายรายละเอียดของตัวแปรที่สำคัญ ๆ ให้ครบถ้วน เพื่อให้ทราบว่าผู้วิจัยให้คำอธิบายตัวแปรแต่ละตัวไว้ว่าอย่างไร

- การเขียนนิยามศัพท์ให้เขียนตามขอบเขตของงานวิจัยที่เรากำลังดำเนินการ และเขียนจากความเข้าใจด้วยถ้อยคำหรือสำนวนของตนเอง ไม่ใช่การคัดลอกเอาคำนิยามทั่วไปของตัวแปรนั้น ๆ มาใช้ สำหรับตัวแปรตามอาจต้องระบุเพิ่มเติมว่าตัวแปรนั้นเก็บรวมข้อมูลมาได้อย่างไร และใช้เครื่องมือแบบใดด้วย

- ต้องเขียนให้ครบถ้วนตามที่กำหนดในวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ตัวอย่าง เช่น - นิยามรูปแบบการสอน

- การอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิเคราะห์
- ยุทธศาสตร์เมตาคognition
- แนวคิดแบบสืบสอบ

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

คือ การระบุสิ่งที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการทำวิจัย โดยมากมักเขียนล้นมาจากวัตถุประสงค์ ของการวิจัยซึ่งไม่ถูกต้อง การเขียนประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจะต้องระบุถึงสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ ที่ส่งผล/ผลกระทบในเชิงบวก ต่อสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่อยู่ในสภาพแวดล้อมของการทำวิจัย

ตัวอย่าง

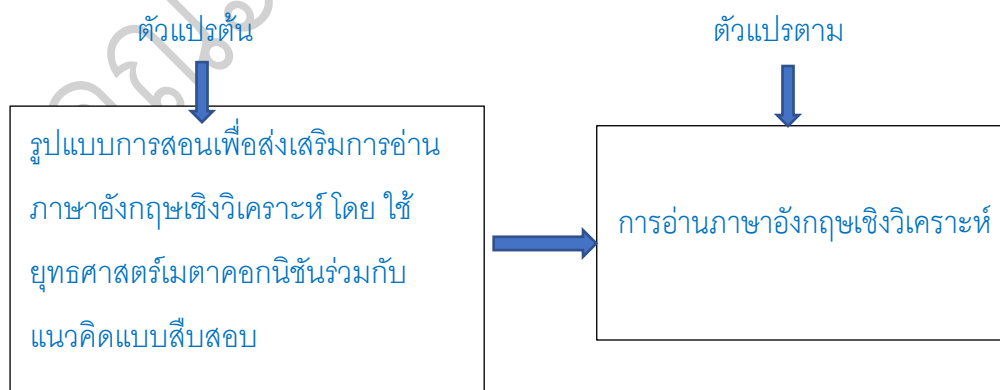
1. ครุมีความรู้ ความเข้าใจการออกแบบการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิเคราะห์ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันร่วมกับแนวคิดแบบสืบสอบ ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาความสามารถในด้านอื่น ๆ ของครูนอกเหนือจากการสอน

2. มีรูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิเคราะห์ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชันร่วมกับแนวคิดแบบสืบสอบ ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนทุกรายวิชาและสามารถประยุกต์ใช้บางส่วนกับการจัดการเรียนการสอนในระดับอื่นๆ ก็จะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้เช่นเดียวกัน

9. กรอบแนวคิดของการวิจัย (Conceptual Framework/ Research Framework)

กรอบแนวคิดนำเสนอเป็นผังกราฟิก นำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่นำมาใช้ในงานวิจัย กับตัวแปร การเขียนกรอบแนวคิด ให้พิจารณาว่ากรอบแนวคิดมีความสัมพันธ์กันอย่างสอดคล้องของแต่ละแนวคิดทฤษฎีกับตัวแปรในงานวิจัย

ตัวอย่าง เช่น

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Review Literature)

การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review) หมายถึง การค้นคว้าศึกษา รวบรวมและประมวลผลงานทางวิชาการ เช่น ผลงานวิจัย บทความเอกสารทางวิชาการ และตำราที่เกี่ยวข้องกับเรื่องหรือประเด็นที่ทำการวิจัย โดยมีข้อคำนึงในการเขียนเรียบเรียงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การเขียนเรียบเรียงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ให้เลือกเอาเฉพาะข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่จะศึกษาจริงๆ เท่านั้นมาเขียน ไม่ใช่เป็นการเอาเอกสารและงานวิจัยที่ไม่เกี่ยวข้อง หรือเกี่ยวข้องเพียงเล็กน้อยมาเขียนเรียงใส่เข้าไป เพื่อให้งานวิจัยดูหนามากขึ้น

2. การเขียนเรียบเรียงต้องเน้นในลักษณะของการเชื่อมโยง และความต่อเนื่องของเนื้อหาในประเด็นที่เป็นปัญหาการวิจัย ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญมากกว่าที่จะเขียนในลักษณะเรียงต่อเนื่องกันตามระยะ เวลา ก่อนหลังของผู้ที่ศึกษาวิจัย และจุดอ่อนข้อนี้มักจะพบบ่อยๆ ในรายงานวิจัยทั่วไป คือ จะเอางานวิจัยของแต่ละคนมาเรียงต่อกันตามระยะเวลาก่อนหลังที่ทำการวิจัยในแต่ละย่อหน้าไปเลย โดยไม่ได้มีการเชื่อมโยงในเนื้อหาที่สำคัญๆ ใดๆ อย่างไร

3. ต้องมีการเขียนสรุปในตอนท้ายด้วย ไม่ใช่ปล่อยให้ข้อความขาดตอนทิ้งค้างไว้เฉยๆ ข้อความที่สรุปจะเป็นส่วนเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาที่ศึกษามาแล้ว กับงานวิจัยที่จะศึกษาว่าเกี่ยวข้องกันอย่างไร ถ้าไม่สามารถสรุป เพื่อชี้จุดตรงนี้ให้เห็นได้ การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่ทำมาแล้ว ก็แทบจะไม่มีคามหมายอะไรเลย แนวทางการเขียนสรุปสามารถเขียนได้ในหลายลักษณะ ซึ่งขึ้นอยู่กับประเด็นสำคัญที่ได้จากการอ่านเอกสาร และรายงานนั่นเอง

ข้อควรคำนึง

1. ระบุแนวคิด ทฤษฎี หลักการที่นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนานวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเอาเฉพาะที่สำคัญ ๆ
2. ระบุเฉพาะขั้นตอนหรือประเด็นสำคัญของแนวคิด ทฤษฎีที่นำมาใช้
3. อ้างอิงที่มาของแนวคิด ทฤษฎี จากแหล่งปฐมภูมิหรือแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ที่ชัดเจนที่ผู้อ่านสามารถติดตาม สืบค้นเพิ่มเติมได้
4. สรุปเอาเฉพาะประเด็นสำคัญของแนวคิด ทฤษฎี แล้วสังเคราะห์มาเป็นข้อมูลงานวิจัยตนเอง

ตัวอย่าง เช่น การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิเคราะห์ โดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอนนิชันร่วมกับแนวคิดแบบสืบสอบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้
2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิเคราะห์
3. ทฤษฎียุทธศาสตร์เมตาคอนนิชัน
4. แนวคิดแบบสืบสอบ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. รูปแบบ/โมเดลชั่วคราว

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย คือ การกำหนดวิธีการ กิจกรรมต่าง ๆ และรายละเอียดการวิจัยที่จะต้องทำ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล นับตั้งแต่ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ไปจนถึงสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนวิธีดำเนินการวิจัยมีเป้าหมายที่สำคัญคือ การได้มาซึ่งข้อมูลที่สามารถตอบปัญหาของการวิจัยตามความมุ่งหมายของการวิจัยที่กำหนดไว้

รูปแบบวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ต้องแสดงให้เห็นการวิจัยและการพัฒนาเป็นระยะ แสดงกระบวนการวิจัยและวิธีการพัฒนาตามวัตถุประสงค์วิจัยที่กำหนดไว้ รายละเอียดแต่ละขั้นตอนมีวัตถุประสงค์อะไร ทำกับใคร ใช้เครื่องมือชนิดใด แสดงการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการนำเสนอผลมาใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Research Tools) แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1. เครื่องมือที่ใช้จัดกระทำ คือ นวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นหรือนำมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เช่น รูปแบบการสอน วิธีการสอน สื่อการเรียนการสอน เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะปรากฏร่องรอยของการนำไปใช้ในแผนการสอน ดังนั้นจึงมักอยู่ในรูปของแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ และจะต้องระบุกระบวนการพัฒนานวัตกรรมนั้น ๆ ให้ชัดเจน

2. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์หรือศึกษาผลของการนำนวัตกรรมไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบประเมิน แบบบันทึกข้อมูลต่าง ๆ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจะต้องมีกระบวนการพัฒนาด้วย

วิธีการที่น่าเชื่อถือ และมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือก่อน นำไปใช้จัดกระทำหรือใช้เก็บรวบรวมข้อมูล อาจกล่าวได้ว่า ขั้นตอนของการวิจัยที่ใช้เวลามากที่สุดคือ ขั้นตอนของการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ขั้นตอนการเขียนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยหรือรวบรวมข้อมูล เครื่องมือแต่ละชนิดประกอบด้วยขั้นตอนใดบ้าง มีหลักการสร้างใดบ้าง กำหนดว่าจะสร้างจำนวนเท่าใด ต้องการจริงเท่าใด มีลักษณะอย่างไร เช่น สร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สร้างจำนวน 20 ข้อ ต้องการจริง 15 ข้อ เป็นต้น และการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนั้น จะใช้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่คน ทดลองกับใคร จำนวนเท่าใด จะใช้สูตรใดในการหาค่าอำนาจจำแนก หาค่าความยาก หาค่าความเชื่อมั่น และมีการกำหนดเกณฑ์คุณภาพเครื่องมือที่ระดับใด มีการนำเสนอผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและการทดลองใช้ว่า ได้ผลอย่างไร มีการปรับปรุงอะไรบ้าง เข้าเกณฑ์กี่ข้อ นำไปใช้จริงกี่ข้อ หลักการ เกณฑ์การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

3.1 ก่อนลงมือเขียนขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ควรศึกษารูปแบบการสร้างเครื่องมือชนิดนั้น ๆ ให้เข้าใจเพื่อความถูกต้องในการเขียน

3.2 ในขั้นการศึกษาเอกสารและงานวิจัย ควรระบุชื่อเอกสารที่ค้นคว้าให้ครบและชัดเจนว่าเป็นของใคร ชื่อหนังสือ พ.ศ. ที่พิมพ์ เช่น ศึกษาเอกสารการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 90-100)

3.3 กรณีที่เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ขั้นตอนการสร้าง ควรสร้างตารางวิเคราะห์รายละเอียด (เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้) และระบุจำนวนข้อที่สร้างขึ้นและต้องการจริงเท่าใด

3.4 การเลือกผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงนั้น ควรเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านนั้นอย่างแท้จริง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจะเป็นผู้พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงเครื่องมือ ดังนั้นการเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญ จะทำให้เครื่องมือมีคุณภาพด้วย ผู้เชี่ยวชาญควรมี 3 ประเภท ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรม และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดประเมินผล

3.5 ผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการตรวจสอบเครื่องมือ ต้องเขียนระบุตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่ง หรือหน้าที่การงาน สถานที่ทำงาน เช่น รศ.ดร.บุญชม ศรีสะอาด อาจารย์ภาควิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล และกรณีเครื่องมือที่สร้างมีมากกว่า 1 ชนิดแต่ใช้คณะผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม การเขียนอธิบายในขั้นตอนการสร้างไม่ต้องเขียนรายละเอียดอีก ระบุข้อความ

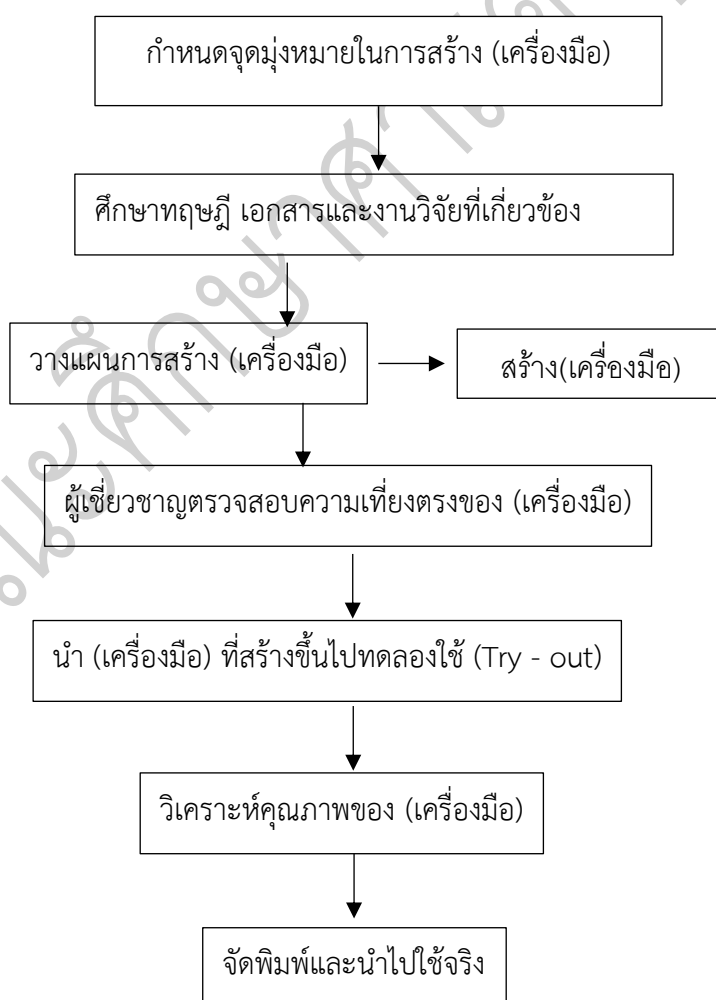
ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเท่านั้นพอ เช่น นำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมตรวจสอบความถูกต้อง

3.6 ต้องเขียนขั้นตอนการสร้างให้ชัดเจน ถูกต้อง เช่น กระบวนการสร้าง อธิบายค่าอำนาจจำแนก วิธีหาความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง เพื่อให้ผู้อ่านแล้วเข้าใจง่ายกรณีที่ใช้เครื่องมือคนอื่นสร้างไว้มาใช้ ต้องระบุว่าเป็นของใคร สร้าง พ.ศ.ใด และที่สำคัญเครื่องนั้นต้องทันสมัย มีความสอดคล้องกับเรื่องที่ทำ

3.7 เครื่องมือแต่ละชนิดที่สร้างขึ้น ควรเขียนแสดงตัวอย่างลักษณะของเครื่องมือที่ใช้วัด อธิบายวิธีการตรวจให้คะแนน เกณฑ์การให้คะแนนอย่างชัดเจน

3.8 การหาคุณภาพเครื่องมือเป็นรายข้อ (อำนาจจำแนก ความยาก) ให้ทดลองใช้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 30 คน แล้วคัดเลือกข้อที่ดีไว้แล้วจึงหาคุณภาพทั้งฉบับ (ความเชื่อมั่น)

3.9 การเขียนขั้นตอนทดลองใช้ควรระบุให้ชัดเจนว่ากลุ่มที่ใช้ทดลองเป็นใคร จำนวนเท่าใด จากการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สามารถเขียนโครงสร้างขั้นตอนได้ ดังนี้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นกระบวนการที่จะได้มาซึ่งข้อมูลที่ตอบสนองความมุ่งหมายของการวิจัย เป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการวิจัยที่มีความสำคัญ การเขียนขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยนั้น เป็นการบอกเรื่องราวขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างว่ามีขั้นตอนอย่างไรในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยปกติแล้วจะประกอบด้วย 3 ขั้นตอนใหญ่ ๆ คือ การติดต่อทำหนังสือจากสถาบันตนเองเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ติดต่อกับกลุ่มตัวอย่างและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งในขั้นนี้ต้องมีการเขียนอธิบายให้ชัดเจนตามเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น ถ้าเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบทดสอบหรือแบบวัด ต้องเขียนรายละเอียด วัตถุประสงค์การทำแบบทดสอบหรือแบบวัด การอธิบายวิธีการทำแบบทดสอบหรือแบบวัดและบอกระยะเวลาที่คาดว่าจะเก็บรวบรวมข้อมูล (กรณีที่เหมาะสมได้)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูล ให้เขียนตามลำดับวัตถุประสงค์ของการวิจัยทีละข้อ โดยเสนอเฉพาะผลที่ได้เท่านั้นเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ (ตัวเลข) และข้อมูลเชิงคุณภาพ (ข้อความบรรยาย) ตามลักษณะของข้อมูล โดยแสดงเฉพาะผล ไม่ต้องเพิ่มเติมความคิดเห็น ถ้านำเสนอผลเชิงปริมาณในรูปตาราง หรือ แผนภูมิ ให้มีคำอธิบายได้ตารางหรือแผนภูมินั้น ๆ ด้วย

6. สถิติที่ใช้

เป็นการเขียนอธิบายหรือรวบรวมสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยทั้งหมด ว่าสถิติที่ใช้มีอะไรบ้าง พร้อมสูตรสถิตินั้นที่ใช้ บางครั้งอาจจะไม่มีการเขียนอธิบายสูตรสถิติ เพียงอธิบายว่าใช้สถิติอะไรบ้างในการวิเคราะห์ข้อมูลเท่านั้น สำหรับการเขียนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นประกอบด้วยสถิติ 3 กลุ่มด้วยกันคือ

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย
3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กิจกรรมการฝึกปฏิบัติ

กิจกรรมที่ 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของตัวแปรตาม

ให้สังเคราะห์องค์ประกอบของตัวแปรตาม จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย ดังตาราง

องค์ประกอบของตัวแปรตาม	แนวคิด ของ....	แนวคิด ของ....	แนวคิด ของ....	แนวคิด ของ....	แนวคิด ของ....	แนวคิด ของ....	รวม
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							

กิจกรรมที่ 2 การสังเคราะห์ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน

ให้สังเคราะห์ หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน หรือนวัตกรรมอื่นๆ ตามตารางต่อไปนี้

[illegible]

กิจกรรมที่ 2 การเขียนรายงานโครงร่างวิจัย

ชื่อเรื่องวิจัย (Title)

บทที่ 1 บทนำ

- ## 1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

- ## 2. คำถามวิจัย

2.1

2.2

2.3.....

- ### 3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives)

3.1

3.2 _____

3.3

4. สมมติฐานของการวิจัย (Research Hypothesis) (ถ้ามี)

5. ขอบเขตของการวิจัย

- 5.1 ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง /กลุ่มเป้าหมาย
- 5.2 ตัวแปร.....
- 5.3 เนื้อหาสาระ
- 5.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

- 6.1
- 6.2
- 6.3
- 6.4

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 7.1
- 7.2
- 7.3

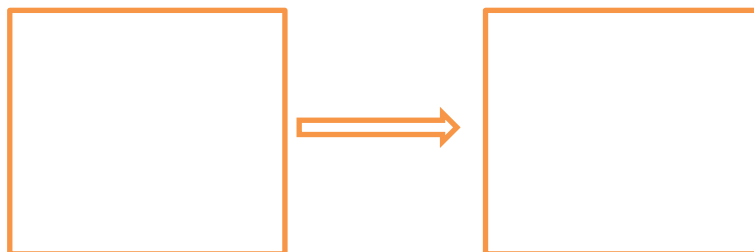
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับลำดับ ดังนี้

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

กรอบแนวคิดการวิจัย (Research Model)

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology)

การวิจัยในครั้งนี้เป็นกรวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัย
ดำเนินการวิจัยออกเป็น..... ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้

.....

ระยะที่ 2

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้

ระยะที่ 3

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้

คณะศึกษาศาสตร์ - NEU

ภาคผนวก

1. ตารางประกอบการฝึกอบรม
2. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการโครงการฝึกอบรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะและสมรรถนะสู่ความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู

คณะศึกษาศาสตร์ - NEU

**ตารางประกอบการฝึกอบรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
เพื่อเสริมสร้างทักษะและสมรรถนะสู่ความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู
ระหว่างวันที่ 21-22 เดือน มกราคม 2566
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**

ตารางการฝึกอบรม

วันเสาร์ที่ 21 มกราคม 2566 ห้อง 13203 แยกเข้ากลุ่มย่อย

เวลา 08.30 – 09.00 น. - ผู้เข้าร่วมรับการฝึกอบรมลงลายมือชื่อเข้ารับการอบรมและรับเอกสาร

เวลา 09.00 – 09.30 น. - พิธีเปิดและบรรยายพิเศษ โดย ผศ.ดร.กนกอร บุญมี อธิการบดี

เวลา 09.30 – 10.30 น. - แนวทางการจัดทำ ว PA และผลงานทางวิชาการ จาก ค.ศ. 3 สู่ ค.ศ. 4
โดย ดร.ไชยวัฒน์ ชุ่มนาเสียว

เวลา 10.30 – 12.00 น. - แยกเข้ากลุ่มย่อยตามห้องที่จัดเตรียมไว้

1. สายผู้บริหารสถานศึกษา ห้อง.....

1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วานิช ประเสริฐพร

1.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ ศิริสุทธิ

1.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยุทธ์ ชูสอน

1.4 อาจารย์ ดร.วิเชียร รุ่งนัย

1.5 อาจารย์ ดร.ยุทธศาสตร์ กงเพชร

1.6 อาจารย์ ดร.อดุลย์ พิมพ์ทอง

1.7 อาจารย์ ดร.อาคม อึ้งพวง

2. สายศึกษานิเทศก์ ห้อง

2.1 อาจารย์ ดร.แสงสุรีย์ ดวงคำน้อย

2.2 อาจารย์ ดร.ไชยวัฒน์ ชุ่มนาเสียว

2.3 อาจารย์ ดร.อติศ ไชยศิริรินทร์

3. สายครูผู้สอน ห้อง

3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมทรง สิทธิ

3.2 รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ วิจักขณาลัญญ์

3.3 อาจารย์ ดร.ดุจดเดือน ไชยพิชิต

เวลา 12.00 – 13.00 น. - พักรับประทานอาหารกลางวัน

เวลา 13.00 – 17.00 น. - แยกเข้ากลุ่มตามห้องที่จัดเตรียมไว้

ตารางประกอบการฝึกอบรมบุคลากรทางการศึกษา
เพื่อเสริมสร้างทักษะและสมรรถนะสู่ความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู
ระหว่างวันที่ 21-22 เดือน มกราคม 2566
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางการฝึกอบรม

วันอาทิตย์ที่ 22 มกราคม 2566 แยกห้องกลุ่มย่อยและรวมที่ห้อง 13203

เวลา 08.30 – 09.00 น. - ลงลายมือชื่อเข้ารับการอบรม

เวลา 09.30 – 12.00 น. - แยกเข้ากลุ่มย่อยตามสายงานตามห้องที่กำหนดไว้

เวลา 12.00 – 13.00 น. - พักรับประทานอาหารกลางวัน

เวลา 13.00 – 14.30 น. - แยกเข้ากลุ่มย่อย (ต่อ)

เวลา 14.30 – 15.00 น. - ตัวแทนกลุ่มย่อยนำเสนอตัวอย่างรูปแบบ

เวลา 15.00 – 16.00 น. - สรุปผลการฝึกอบรม

- มอบเกียรติบัตร

- พิธีปิดการฝึกอบรม

หมายเหตุ 1. อาหารว่าง 10.30 น. , 14.30 น

2. เวลาการอบรมปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม

คำสั่ง คณะศึกษาศาสตร์

ที่ ศษ. 001 / 2566

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการฝึกอบรมบุคลากรทางการศึกษา
เพื่อเสริมสร้างทักษะและสมรรถนะสู่ความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู

ด้วย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้จัดโครงการฝึกอบรมบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะและสมรรถนะสู่ความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู ในวันเสาร์และวันอาทิตย์ ที่ 21-22 เดือน มกราคม พ.ศ. 2566 ณ ห้อง 13203 และห้องแยกย่อยที่กำหนดไว้ เพื่อให้โครงการดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ดังนี้

1. คณะกรรมการที่ปรึกษา ประกอบด้วย

1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วานิช	ประเสริฐพร	คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
1.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จารุกิตติ์	สายสิงห์	รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
1.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ	ศิริสุทธิ	ประธานหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารและภาวะผู้นำทางการศึกษา
1.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมทรง	สิทธิ	ประธานหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน
1.5 อาจารย์ ดร.พา	อักษรเสือ	อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารและภาวะผู้นำทางการศึกษา
1.6 รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลาด	จันทร์สมบัติ	อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารและภาวะผู้นำทางการศึกษา

หน้าที่ ให้คำปรึกษา สนับสนุนและส่งเสริม และแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นในการจัดกิจกรรม
ตามตารางการฝึกอบรม

2. คณะกรรมการดำเนินการ

ประกอบด้วย

2.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วานิช	ประเสริฐพร	ประธานกรรมการ
2.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จารุกิตติ์	สายสิงห์	รองประธานกรรมการ
2.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมทรง	สิทธิ	รองประธานกรรมการ
2.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัยยุทธ	ศิริสุทธิ	รองประธานกรรมการ
2.5 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยุทธ	ชูสอน	กรรมการ
2.6 รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ	วิจักขณาลัญญ์	กรรมการ
2.7 อาจารย์ ดร.แสงสุรีย์	ดวงคำน้อย	กรรมการ

(Signature)

2.8 อาจารย์ ดร.วิเชียร	รู้ยืนยง	กรรมการ
2.9 อาจารย์ ดร.ดุจเดือน	ไชยพิชิต	กรรมการ
2.10 อาจารย์ ดร.ยุทธศาสตร์	กงเพชร	กรรมการ
2.11 อาจารย์ ดร.อดุลย์	พิมพ์ทอง	กรรมการ
2.12 อาจารย์ ดร.อาคม	อึ้งพวง	กรรมการ
2.13 อาจารย์ ดร.อธิศ	ไชยศิริรินทร์	กรรมการ
2.14 อาจารย์ ดร.ไชยวัฒน์	ชุ่มนาเสียว	กรรมการและเลขานุการ

- หน้าที่ 1. จัดทำ Concept Paper และ ชุดฝึกอบรมการสร้างและพัฒนาในรูปแบบตามสายปฏิบัติงานของกลุ่มผู้
 เข้ารับการฝึกอบรม ระหว่างวันเสาร์ที่ 21 และวันอาทิตย์ที่ 22 เดือน มกราคม พ.ศ. 2566
2. ร่วมเป็นวิทยากรและจัดกิจกรรมฝึกอบรมตามตารางที่กำหนดไว้ ระหว่างวันเสาร์ที่ 21 และวันอาทิตย์
 ที่ 22 เดือน มกราคม พ.ศ. 2566 ณ ห้อง 13203 และ ห้องกลุ่มย่อยที่กำหนดไว้
3. ร่วมประเมินและสรุปผลการจัดกิจกรรมตามโครงการนี้ เพื่อถอดบทเรียนในรูปของ AAR ออกเผยแพร่

3. คณะวิทยากรประจำกลุ่มย่อย ประกอบด้วย

3.1 กลุ่มย่อยสายผู้บริหาร ได้แก่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วานิช	ประเสริฐพร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ	ศิริสุทธิ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยุทธ	ชูสอน
อาจารย์ ดร.วิเชียร	รู้ยืนยง
อาจารย์ ดร.ยุทธศาสตร์	กงเพชร
อาจารย์ ดร.อดุลย์	พิมพ์ทอง
อาจารย์ ดร.อาคม	อึ้งพวง

หมายเหตุ : ห้องกลุ่มย่อยที่กำหนดไว้

3.2 กลุ่มย่อยสายศึกษานิเทศก์ ได้แก่

อาจารย์ ดร.แสงสุรีย์	ดวงค้ำน้อย
อาจารย์ ดร.ไชยวัฒน์	ชุ่มนาเสียว
อาจารย์ ดร.อธิศ	ไชยศิริรินทร์

หมายเหตุ : ห้องกลุ่มย่อยที่กำหนดไว้

3.3 กลุ่มย่อยสายครูผู้สอน ได้แก่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมทรง	สิทธิ
รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ	วิจักขณาลัญญ์
อาจารย์ ดร.ดุจเดือน	ไชยพิชิต

หมายเหตุ : ห้องกลุ่มย่อยที่กำหนดไว้

- หน้าที่ 1. จัดทำสื่อ ppt ประกอบการฝึกอบรม
 2. จัดทำชุดฝึกอบรมการสร้างและพัฒนารูปแบบให้เป็นผลงานทางวิชาการตามกรอบ ว.ΠΑ
 3. จัดกิจกรรมตามตารางที่กำหนดไว้

4. คณะกรรมการรับลงทะเบียนและต้อนรับ ประกอบด้วย

4.1 อาจารย์ อลงกรณ์	สุขวัน	ประธานกรรมการ
4.2 นางสาวชุติมา	ทะสูง	กรรมการ
นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต		
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน		
4.3 นางสาวเฟื่องฟ้า	โถดาสา	กรรมการ
นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต		
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน		
4.4 นางสาวนภัสสรณ์	หาญวงษา	กรรมการและเลขานุการ

- หน้าที่ 1. รับลงทะเบียนในวันเสาร์ที่ 21 และวันอาทิตย์ที่ 22 เดือน มกราคม พ.ศ. 2566 ณ ห้อง 13203 และห้องกลุ่มย่อย

2. แจกเอกสารประกอบการฝึกอบรม

3. จัดหาอาหารว่าง / กาแฟ และข้าวกล่อง ไว้บริการคณะวิทยากรและผู้เข้าฝึกอบรมตามตารางที่กำหนดไว้

5. คณะกรรมการฝ่ายประเมินผลและจัดทำเกียรติบัตร ประกอบด้วย

5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จารุกิตติ์	สายสิงห์	ประธานกรรมการ
5.2 อาจารย์ ศรีสมพร	โคตะคำ	รองประธานกรรมการ
5.3 อาจารย์ วรินทร์	ไทยรักษ์	กรรมการ
5.4 อาจารย์ อลงกรณ์	สุขวัน	กรรมการและเลขานุการ

- หน้าที่ 1. จัดทำแบบประเมินโครงการตามกรอบที่กำหนดไว้ผ่านระบบออนไลน์ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมและผู้เกี่ยวข้องประเมินผล

2. ออกแบบจัดทำเกียรติบัตร เพื่อบริการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม คณะวิทยากร และผู้เกี่ยวข้องในพิธีปิด

3. จัดตั้งไลน์กลุ่ม เพื่อสร้างเครือข่ายทางวิชาการภายหลังการฝึกอบรม

6. คณะกรรมการฝ่ายพิธีการและสถานที่ ประกอบด้วย

6.1 อาจารย์ ดร.ไพโรจน์	บริบูรณ์	ประธานกรรมการ
6.2 อาจารย์ ศรีสมพร	โคตะคำ	รองประธานกรรมการ
6.3 อาจารย์ วรินทร์	ไทยรักษ์	กรรมการ
6.4 นางสาวนภัสสรณ์	หาญวงษา	กรรมการ

6.5 นางสาวชุตินา	ทะสูง	กรรมการ
6.6 นางสาวเพ็ญฟ้า	โถดาสา	กรรมการ
6.7 อาจารย์ อลงกรณ์	สุขวัน	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ 1. จัดเตรียมห้องที่ใช้ฝึกอบรม ทั้งห้องพิธีเปิด และห้องกลุ่มย่อย
2. ตรวจสอบอุปกรณ์ /ไม้ / เครื่องเสียง ที่ใช้ประกอบการฝึกอบรมตามที่กิจกรรมกำหนดไว้เพื่อให้
สามารถใช้การได้

3. เป็นพิธีกรช่วงพิธีเปิด พิธีปิด และมอบเกียรติบัตร

7. ผู้ประสานงาน ประกอบด้วย

7.1 อาจารย์ ดร.ไชยวัฒน์	ชุ่มนาเสียว	ประธานกรรมการ
7.2 อาจารย์ ศรีสมพร	โคตะคำ	กรรมการ
7.3 นางสาวนภัสสรณ์	หาญวงษา	กรรมการ
7.4 อาจารย์ อลงกรณ์	สุขวัน	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ เพื่อให้การจัดกิจกรรมตามโครงการในวันเสาร์ที่ 21 และวันอาทิตย์ที่ 22
เดือน มกราคม พ.ศ. 2566 เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ขอให้คณะกรรมการทุกฝ่ายปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้กิจกรรม
บรรลุเป้าหมายตามโครงการและเกิดผลดีต่อคณะศึกษาศาสตร์ และ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 7 เดือน มกราคม พ.ศ. 2566

สั่ง ณ วันที่ 7 เดือน มกราคม พ.ศ. 2566

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วานิช ประเสริฐพร)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ผลิตบัณฑิต

เป็นครูและผู้บริหาร อย่างมืออาชีพ

ต้องมาเรียนกับเรานี้!!!

เปิดสอน

1.ระดับปริญญาตรี

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 4 ปี)

เปิดสอน 4 สาขาวิชา

1. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
2. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา
3. สาขาวิชาการประถมศึกษา
4. สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ

2.ระดับปริญญาโท

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตร 2 ปี)

เปิดสอน 2 สาขาวิชา

1. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
2. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

3.ระดับปริญญาเอก

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตร 3 ปี)

เปิดสอน 2 สาขาวิชา

1. สาขาวิชาการบริหารและภาวะผู้นำทางการศึกษา
2. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

4.ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู (ป.บัณฑิต)

@neuinfo

www.neu.ac.th

@neu_info

neuinfo